

انجمن مطالعات برنامه درسی ایران

« فصلنامه خبری شماره ۳ ♦♦ زمستان ۱۴۰۱ »

آنچه در این شماره می خوانید ..

- ♦ یادداشت سردبیر
- ♦ گفت و گو با دکتر مهدی محمدی (ص ۱)
- ♦ جلسات هیئت مدیره (ص ۴)
- ♦ اخبار انجمن (ص ۵)
- ♦ اخبار کمیته مرکزی معلمان (ص ۶)
- ♦ سخنان دکتر مهر محمدی درباره کمیته مرکزی معلمان (ص ۷)
- ♦ افتخارات (ص ۸)
- ♦ اقتراح درباره برنامه راهبردی نه ساله انجمن (ص ۹)
- ♦ مسئولیت اجتماعی انجمن مطالعات برنامه درسی ایران از دکتر مرتضی کرمی (ص ۱۰)
- ♦ یادداشت ویژه با دکتر صمد ایزدی (ص ۱۱)
- ♦ معرفی کتاب (ص ۱۱)
- ♦ گزارشی از کمیسیون های انجمن:
- ♦ آغاز به کار کمیسیون پژوهش (ص ۱۲)
- ♦ برگزاری مدرسه مجازی زمستانه «روش تحقیق» توسط کمیسیون آموزش (ص ۱۲)
- ♦ گزارشی از سیگ های انجمن:
- ♦ سیگ برنامه درسی و صنعت (ص ۱۳)
- ♦ سیگ برنامه درسی تربیت معلم (ص ۱۴)
- ♦ سیگ برنامه درسی و هنر (ص ۱۵)
- ♦ سیگ روش شناسی پژوهش در برنامه درسی (ص ۱۶)
- ♦ سیگ برنامه درسی و فرهنگ (ص ۱۷)
- ♦ گروه مطالعاتی تربیت اقتصادی و شغلی (ص ۱۸)
- ♦ نگاهی به کلیه سیگ های انجمن (ص ۱۹)
- ♦ نشست های علمی:
- ♦ دومین نشست «کاوشی در ابتکار عمل سند جدید برنامه درسی ژاپن (۲۰۲۰)» (ص ۲۰)
- ♦ نشست «فرا برنامه درسی تربیت اخلاقی: چرایی و چیستی» (ص ۲۰)
- ♦ نشست «نقد و بررسی کتاب مسئله مدرسه: بازاندیشی انتقادی (ص ۲۰)
- ♦ نشست «انجمن مطالعات برنامه درسی: چشم اندازها، راهبردها، فعالیتها» (ص ۲۱)
- ♦ کارگاه «کارآفرینی و راه اندازی کسب و کار» ویژه دانش آموختگان رشته مطالعات برنامه درسی (ص ۲۱)
- ♦ دوره آموزشی الکترونیکی «شیوه های مدیریت مصرف رسانه ای کودکان توسط والدین» (ص ۲۱)
- ♦ گزارش نوزدهمین همایش سالانه انجمن مطالعات برنامه درسی ایران (ص ۲۲)
- ♦ رویدادها و همایش های خارج از انجمن (ص ۲۳)
- ♦ سومین همایش ملی «یادگیری سیار در نظام آموزش رسمی» (ص ۲۳)
- ♦ چهارمین همایش ملی «دانش پداگوژی محتوا» (PCK) در آموزش ابتدایی» (ص ۲۳)
- ♦ رویداد الف تا الفبای آموزش و پرورش (ص ۲۳)
- ♦ تعامل با انجمن (ص ۲۴)

بیستمین اجلاس انجمن

◆ مدیر مسئول:
دکتر مرتضی کرمی

◆ سردبیر فصلنامه:
دکتر نفیسه رفیعی

◆ اعضای هیات تحریریه :

خانم ها: دکتر نرگس کشتی آرای - دکتر زهرا نیکنام - دکتر لیلا خزایی - دکتر سولماز نورآبادی - دکتر زهرا رحیمی
آقایان: دکتر فرهاد سراجی - دکتر رحمت الله خسروی - دکتر محمد جمالدینی - علی شاه طاهری - علی اصغر کریمی

◆ اعضای تیم اجرایی:

ویولت آرتونیان سوارانی، حسین سرلکچیوایی، زهرا جهانبخش قهجاورستانی، بهناز مختاری، فاطمه مهدیه نجف آبادی

یادداشت سردبیر:

دکتر نفیسه رفیعی

در سومین شماره فصلنامه خبری زمستان انجمن مطالعات برنامه درسی ایران برخلاف فصل بسیار سرد زمستان اما پر از خیر و برکت و پر از فراز و نشیب سال ۱۴۰۱، بسیار خرسندم که شاهد هم افزایی علمی جدیدی از مشارکت اعضای حاضر در کمیسیون ها، سیگ های انجمن و متخصصین رشته برنامه درسی در سراسر کشور عزیزمان ایران با انجمن و فصلنامه خبری انجمن بودیم. از جناب آقای دکتر محمدی و جناب آقای دکتر ایزدی که در این شماره مشارکت داشتند، همچنین از سایر همکاران و متخصصین، دانشجویان و فارغ التحصیلان بزرگواری که در تشکیل کمیته مرکزی معلمان در انجمن مشارکت داشتند، کمال تشکر را دارم. همچنین از جناب آقای دکتر پارسا، سایر اساتید و دانشجویان در دانشگاه شهید چمران اهواز که مسئول و میزبان نوزدهمین همایش انجمن مطالعات برنامه درسی کشور بودند، نیز بسیار سپاسگزارم. مدرسه زمستانه کمیسیون آموزش نیز در این فصل با توجه به تقاضای اعضای انجمن به صورت آنلاین اقدام به برگزاری کارگاه های پژوهشی متنوعی داشتند که انشا... شاهد مشارکت بیشتر اعضای انجمن جهت تداوم این برنامه ها باشیم. امیدوارم ضمن مطالعه اقدامات انجام شده، شاهد حضور و عضویت فعال شما و سایر اعضای جدید باشیم و ضمن بیان نظرات و پیشنهادات، به ما، اساتید و پیشکسوتان این رشته در دانشگاه و شهر محل زندگی خود را معرفی کنید؛ تا بتوانیم بستر هم افزایی علمی بیشتری را در شماره های مختلف فصلنامه فراهم کنیم و بیش از پیش انتظارات و رسالت های انجمن را محقق سازیم. کانال ارتباطی با ما: (news2020association@gmail.com)

خلاصه ای از گفت و گو با دکتر مهدی محمدی (عضو هیئت علمی دانشگاه شیراز و دانشیار رشته مطالعات برنامه درسی) که در اسفند ماه ۱۴۰۱ انجام گرفته است در اختیار مخاطبان قرار می گیرد:

۱- مأموریت اصیل رشته مطالعات برنامه درسی و به تبع آن انجمن مطالعات برنامه درسی به نظر شما چیست؟

رشته ی مطالعات برنامه درسی از زمان ایجاد یا تأسیس آن به عنوان یک حوزه مطالعاتی همیشه در حال تغییر و تحول بوده است. تلاش های بسیار زیادی صورت گرفته تا بتوانند به یک پاسخ صریح، روشن از آنچه که می توان نهایتاً به برنامه درسی اطلاق کرد برسند و متأسفانه خیلی اوقات این تلاش ها برای تعریف مطالعات برنامه درسی گیج کننده و یا به هم زننده ی ساختارهای موجود بوده و تعداد کمی از تلاش ها توانسته اند به توافق نظر برسند؛ حتی در یک برهه زمانی، ۷۵ درصد مطالعات و مباحث انجمن پژوهش های آموزشی آمریکا فقط در رابطه با این موضوع بوده که آیا واقعاً مرگ برنامه درسی همانطور که جوزف شواب و هوبنر گفته اند فرا رسیده؟ آیا دیگر معناسازی در این حوزه وجود ندارد؟ و یا اینکه به این علت که برنامه درسی هنوز در تلاشی مداوم برای معنا سازی و ایجاد ارتباط با مسائل و واقعیت های جامعه خودش هست؛ رسیدن به یک نقطه نظر مشترک مشکل است و بر اساس این ویژگی به نظر می رسد که تصور این که بتوان به یک توافق نظر در حوزه تعریف برنامه درسی و به تبع آن زیر موضوعاتی یک تفکر ساده انگارانه است.

به عبارتی، ما در حوزه برنامه درسی، به دلایل بسترها و تجارب متفاوت، با واقعیت های چندگانه مواجه هستیم، هیچ کدام غلط نیست، اما متفاوت است، در دنیا تلاش های زیادی صورت گرفته تا بتوانند به یک نگاه نسبتاً مشترک به خصوص در رابطه با اینکه برنامه درسی چه حوزه هایی را می تواند شامل شود، برسند برخی از تلاش ها برای این بوده که مفاهیم و اصطلاحاتی را که در حوزه برنامه درسی وجود دارد تعریف کند. نمونه بارز این مساله بحث *null curriculum* است، برنامه درسی که تحت عنوان برنامه درسی پوچ، صفر یا تهی گفته می شود؛ برخی به آن زیرمجموعه می دهند، می گویند برنامه درسی مغفول، برنامه درسی محذوف، برنامه درسی

عقیم، عده ای می گویند نه؛ آنها با برنامه درسی پوچ متفاوتند و یا در بحث برنامه درسی پنهان و ضمنی، که ضمنی چیست؟ پنهان چیست؟ هنوز اختلاف نظر وجود دارد.

بخش دیگر از تلاش هایی که در حوزه مطالعات برنامه درسی انجام می شود به سمت توصیف محتواهای برنامه درسی می رود، برنامه درسی برای دوره های مختلف، برای پایه های مختلف، برای دانش آموزان مختلف، براساس ویژگی هایی چون استعدادها، درخشان، دانش آموزان تیزهوش و یا دارای اختلال، عقب مانده ی ذهنی، استثنائی و دچار معلولیت است. برخی دیگر از تلاش ها دنبال این هستند که چه عوامل یا پیشایندهایی می توانند برنامه درسی را تحت تأثیر قرار دهند، یعنی تمرکزشان روی عوامل مؤثر بر برنامه درسی است که شاید قسمت اعظمش بحث عوامل سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی است که می توانند به عنوان عوامل بیرونی، دینفعان، ذی علاقه ها خودش را نشان دهد. برخی دیگر از پژوهش ها بر خود پژوهش در برنامه درسی تأکید می کنند، یعنی این که بخشی را به طور ویژه اختصاص می دهند به این که چه روش های پژوهشی در حوزه برنامه درسی اولویت دارند. بخش دیگری از تلاش هایی که در حوزه مطالعات برنامه درسی هست روی خود ماهیت مطالعات برنامه درسی است. فلسفه برنامه درسی، معرفت شناسی در برنامه درسی، ارزش شناسی در برنامه درسی، روش شناسی در برنامه درسی، همه ی این ها می توانند پارادایم ها، رویکردها، جهان بینی ها و در یک کلام ماهیت خود مطالعات برنامه درسی را منعکس کنند. بخش دیگر از مطالعات به تحلیل و نقادی تئوری های متاخر و معاصر در حوزه ی برنامه درسی اختصاص دارد.

با توجه به این نکته ای که خدمتان عرض کردم به نظر می رسد: **انجمن مطالعات برنامه درسی هم باید این رویکرد را دنبال بکند. ما دانشنامه ی برنامه ی درسی داریم که به هر حال سعی کرده یک اطلاعات منسجم و سازمان یافته را از آنچه که در حوزه مطالعات برنامه درسی هست منتقل کند. تلاش خیلی خوبی هست، اما به نظر می رسد جای ویژه برای ارائه دیدگاه های نظری جدید خالی است. انجمن مطالعات برنامه درسی فرای یا ورای آن چیزی که در حقیقت وجود دارد باید زمینه ای را فراهم کند که اجازه دهد دیدگاه های جدید، تئوری ها و ایده های جدید، فضای ارائه داشته باشند. به نظرم این یک مورد به عنوان بحث بسیار مهم خواهد بود.**

۲- متناسب با مأموریتی که برای این رشته و انجمن در نظر می گیرید وضع موجود این رشته در حال حاضر نسبت به گذشته چگونه است؟ و چقدر انجمن در تحقق و شکل گیری این وضع موجود نقش داشته است؟

پاسخ سؤال دو را تا حدودی در سؤال یک هم خدمتان عرض کردم. در جهان امروز تلاش بر این است که بتوانند در حوزه ی نظریه پردازی برنامه درسی تلاش مضاعفی انجام بدهند.

اجرای خودمان تعیین می شود. انجمن مطالعات برنامه درسی به عنوان یکی از معتبرترین انجمن های علمی ایران قدمی متفاوت بردارد. اگر یک نگاهی به همایش هایی که تا کنون صورت گرفته بیندازیم به ندرت می توانیم از درون این همایشها مقالاتی را بیرون بیاوریم که واقعا وقتی نگاه می کنیم بگوییم این را می توانیم در جای مشخصی در نظام آموزش استفاده کنیم. کدام یک از مقالات یا ارائه هایی که در این مدت صورت گرفته توانسته است، در این نزدیک به ۲۰ سال، به روند رشد پیشرفت نظام آموزش و پرورش، آموزش عالی، فنی حرفه ای، مهندسی ما و غیره کمک کند؟ کدام قدم مثبت و کاربردی برداشته است؟ پاسخ این است که متأسفانه ندیدیم.

سال های سال تمام تلاشهایی که صورت گرفته این است که این مشکلات وجود دارد و راه حل هایی ارائه شده اند، اما این راه حل ها یا به دلیل این که کاربردی نیستند، برگرفته شده از دیدگاه های دیگران هستند و یا اینکه واضح و روشن و دقیق در قالب یک ساختار بیان نشده اند کاربردی نبودند. به نظر خود من انجمن مطالعات برنامه درسی به طور ویژه باید تلاشش را در انتشار مقالاتی بگذارد که حرف خاصی برای گفتن داشته باشند. خود من شاید مقالات زیادی داشته باشم ولی به نظرم اگر بخواهم حساب کنم شاید ده تا مقاله را داشته باشم که بتواند حرفی برای گفتن داشته باشند. به نظر من انجمن مطالعات برنامه درسی باید روی کسانی که به دنبال ایده پردازی هستند، سرمایه گذاری کند.

کسانی که نگاه شان جدید، خلاقانه و مبتنی بر زمینه و بافت محلی و ملی هست با بافت و زمینه خودشان و با آن چیزی که هستیم نظریه پردازی می کنند.

درحقیقت با این نگاه می توان برنامه درسی ما را به آن ایده آل خاص خود کشورمان برساند.

۴- نقش دانشجویان، فارغ التحصیلان، اساتید این رشته و به ویژه اعضای انجمن برای تحقق مأموریت اصیل رشته مطالعات چه خواهد بود؟

اما در پاسخ سؤال چهارم، طبیعی است که ما به عنوان اساتید باید هدایت کننده دانشجویان مان باشیم برای انجام پژوهش هایی که در حوزه برنامه درسی خاص کشورمان هست. یعنی به نظرم در حوزه برنامه درسی خیلی جای پژوهش های کمی نیست، چون برنامه درسی رشته ای است که محور آن تجربه است. بنابراین به نظر می رسد این تجارب خیلی مهم هستند.

به نظر می رسد که جای انجمن در این تلاش خالی است. اگرچه به طور مثال، فرض کنید نشریه ای به نام «نظریه و عمل» در برنامه درسی ایجاد شده و دارد تلاش می کند که بتواند تا جایی که امکان دارد این پیوند را بین نظریه و عمل ایجاد بکند. اما من نگاهم واقعا نظریه پرداز نیست. یعنی شرایطی فراهم بشود که انجمن مطالعات برنامه درسی شرایط ویژه یا تسهیلات ویژه ای را برای کسانی فراهم بکند که بتوانند یک ایده و یک نظریه مستدل و عمیق ارائه بدهند. با یک نگاهی به خیلی از کشورهای در حقیقت غیر از یکی دو کشور؛ که مرکز یا محور هستند در حوزه ی برنامه درسی؛ متوجه می شویم که اکثر آن ها تنها مروج، توسعه دهنده یا معرفی کننده دیدگاه ها و نقطه نظرات صاحب نظران موجود هستند.

من احساس می کنم باید یک نقش ویژه به انجمن مطالعات برنامه درسی اختصاص داد که در آن به دنبال ایجاد کرسی های نظریه پردازی به معنای تامش باشد؛ منظوم کرسی های نظریه پردازی که در حال حاضر با این عنوان داری، نیست. چون در بسیاری از این کرسی های نظریه پردازی، نظریه توسط خود ارائه دهنده مطرح نشده است بلکه نظر دیگران را به شکلی متفاوت معرفی کرده است. به هر حال ما همه داریم به عینه و با تجربه زیسته مان مسایل و مشکلاتی را که در حوزه آموزش و پرورش مان در دوره های ابتدایی، متوسطه، دانشگاه فرهنگیان دانشگاه علوم پزشکی و خیلی جاها هست می بینیم. مزیت برنامه درسی این است که می تواند در همه حوزه ها وارد بشود. با این همه؛ در حقیقت جایگاهی که برنامه درسی دارد حیث است که ما نتوانیم برای بافت و زمینه کشور خودمان با مسایل زمینه و مشکلات خودمان این کار را انجام دهیم. بارها و بارها شده که ما مقالاتی را نوشتیم و برای خارج از کشور فرستادیم و بلافاصله واکنش این بوده است که نظام ما متمرکز نیست بنابراین آن چه که شما نوشیدید به درد ما نمی خورد. خوب، چرا ما اقدامی ویژه نظام آموزش متمرکز خودمان انجام ندهیم؟ اگر نظام متمرکز است و قرار است همین جور باقی بماند، ما تئوری های خاص را ارائه بدهیم.

۳- چگونه می توان رشته مطالعات برنامه درسی را به مأموریت اصلی و وضع مطلوب و ایده آل خود رساند؟ نقش انجمن چه خواهد بود و لازم است چه اقداماتی انجام دهد؟

در خصوص سؤال سوم این سؤال پیش می آید که وضع مطلوب و ایده آل در رشته مطالعات برنامه درسی کدام است؟ **وضع مطلوب و ایده آل این است که اگر ما نگاه فرهنگی و نگاه ملی داشته باشیم نظریات و ایده های خاص خودمان را داشته باشیم.** کل نظام آموزش و پرورش، آموزش عالی و حوزه پزشکی ما همه وامدار ایده های دیگران است. نظام آموزش و پرورش مان را از آمریکا و از اروپا می گیریم و همان طور هم اجرا می کنیم. صرف نظر از این که این با فرهنگ ما، با نیازهای ما همخوانی دارد یا ندارد؟ اگر قرار است که وضع مطلوب و ایده آل را به صورت عام بگوییم؛ به نظر می رسد این وضع مطلوب و ایده آل گاهی وقت ها با فرهنگ ما همخوانی ندارد. وضع مطلوب و ایده آل یک جایی دور از فرهنگ و نظام آموزشی ما است. بنابراین باید باید بگوییم که وضع مطلوب و ایده آل ما بر اساس ویژگی های دانش آموزان، دانشجویان و معلمان و اساتید خودمان، مسایل و مشکلات جامعه خودمان، نظام آموزشی در حال

sustainable curriculum, sustainable university, sustainable school, sustainable organization, sustainable hospital, sustainable educational training مطرح شدند. بنابراین اولین رساله دانشجوی دکتری شد برنامه درسی پایدار، دیگری رهبری اخلاقی پایدار در دانشگاه، برنامه درسی آموزش مصرف پایدار به کودکان ابتدایی و این رویکرد را دنبال کردم و الان می توانم بگویم یکی از اساتیدی هستم که در این حوزه می توانم حرفی برای گفتن داشته باشم.

به نظر مطالعات برنامه درسی و انجمن مطالعات برنامه درسی باید به یک نحوی اساتیدش را به سمت یک تخصص خاص هدایت کند. ما خیلی پراکنده گویی و پراکنده نویسی داریم. بنابراین هیچ کدام مان در یک حوزه متخصص نیستیم که بتوان به ما استناد کرد. و تلاش انجمن مطالعات برنامه درسی این است که حوزه علایق افراد را مشخص کند و بگوید شما دیگر هر موقع خواستی بنویسی، روی این حوزه مطالعه بکن و ما شما را به عنوان صاحب نظر معرفی می کنیم. این دو تا مزیت دارد: یکی این که جهت دهی مطالعات برنامه درسی مشخص تر می شود و از طرفی خود فرد هم متخصص تر می شود، آشنا تر می شود و آن جاست که آن بحث نظریه پردازی هم حتما رشد خواهد کرد. و اما باز در پاسخ به آخرین سؤال تان عرض کردم، من خودم در حوزه توسعه پایدار در مطالعات برنامه درسی تجاربی دارم، نزدیک به ۵-۶ رساله و پایان نامه در این حوزه راهنمایی و یا مشاوره اش را انجام دادم و در کنار آن در حوزه روش شناسی برنامه درسی هم پژوهش های کمی، هم کیفی و هم ترکیبی و هم سنتز پژوهشی تقریباً نزدیک به ۱۵-۱۴ سال هست که به هر حال تدریس می کنم و مطالعه دارم و فکر می کنم اگر لازم باشد با کمال میل در خدمت انجمن مطالعات برنامه درسی خواهم بود. برای شما و همه دوستان آرزوی موفقیت و سلامت دارم.

« دکتر مهدی محمدی »

(عضو هیئت علمی دانشگاه شیراز)
(دانشیار رشته مطالعات برنامه درسی)

تجربه زیسته ای که استاد یا دانشجویان و یا فارغ التحصیلان سر کلاس دارند. این یعنی چی؟ یعنی من با ارزیابی های کمی اطلاعات ارزشمندی را به دست نخواهم آورد. چند تا از پژوهش هایی که خود من در این چند سال با این رویکرد تجربه انجام دادم ارزش این را داشته که در دانشگاه به عنوان یکی از دغدغه ها و استراتژی ها مطرح شود. مثلاً فرض کنید من تجربه زیسته اعضای هیئت علمی که سال اول تدریس شان بوده گرفتم و این جزئی از برنامه راهبردی دانشگاه قرار گرفته است برای کسانی که وارد می شوند یک سری برنامه هایی خاص، یک سری تسهیلات خاص را در نظر بگیرند. من وقتی می گویم نقش ما، به عنوان استاد و دانشجو یعنی رویکردهای درحقیقت برنامه درسی مان در حوزه پایان نامه، رساله، پروژه به این صورت منعکس بشود و قاعدتاً اعضای انجمن همه از هیئت علمی هستند، همه استاد هستند و نقش خودشان را از یک طرف به عنوان کسانی که می توانند پایان نامه و رساله دانشجویان شان را هدایت کنند و از طرف دیگر به عنوان کسانی که می توانند دربرگیرنده و یا جذب کننده ایده های نو در حوزه پایان نامه و رساله باشند.

یکی از پیشنهاداتی که من کردم این است که گفتم ما باید وقتی که دانشجو می خواهد پایان نامه یا رساله بنویسد قبل از این که عنوانش را برجسته بکند و شروع کند؛ جنبه های کاربردی این پایان نامه و رساله برجسته بشود، نوشته بشود و حتی منعکس بشود که این طور پایان نامه یا رساله ای قرار است در حوزه مطالعات برنامه درسی انجام بشود. این پایان نامه با توجه به مشکل خاص این حوزه از آموزش در ابتدایی، در راهنمایی، در متوسطه در آموزش عالی، در آموزش فنی حرفه ای، در آموزش مهندسی، در آموزش علوم پزشکی نوشته شده است. آیا شما موافقت می کنید؟ آیا پیشنهادی دارید؟ آیا فکر می کنید می شود به آن جهت داد؟ خیلی وقت ها این باعث می شود نوعی تعامل هم با بخش های مختلف دیگر جامعه و صنعت گردد.

۵- آقای دکتر شما به عنوان یکی از اساتید پیشکسوت و فعال این رشته از اقدامات و تجربیات خود بفرمایید. و بفرمایید اعضای هیأت مدیره انجمن در این دوره، چگونه می توانند فعالیت های انجمن را بیش از پیش در جهت اعتلای هرچه بیشتر این رشته به کار گیرند؟

اما در پاسخ به سؤال پنجمتان؛ من درسی به اسم برنامه ریزی توسعه ملی و منطقهای داشتم. وقتی که برای دانشجویان دکترا این درس را ارائه می کردم؛ وقتی به مبحث توسعه پایدار رسیدم، به این واژه علاقه مند شدم و جستجو کردم و چقدر برایم جذاب بود که در روند بحث توسعه پایدار و نقشی که آموزش و آموزش عالی در بحث توسعه پایدار شده بود چه روند پیشرفت جالبی اتفاق افتاده بود. اینکه ابتدا آموزش توسعه پایدار مطرح شد و در دانشگاه ها، در آموزش و پرورش مفاهیم توسعه پایدار را آموزش دادند بعد از آن نوبت به آموزش برای توسعه پایدار رسید. و آنجا بود که تلاشهایی و آمایش هایی برای بحث توسعه پایدار به کمک آموزش عالی صورت گرفت. و جالب تر از آن زمانی که تبدیل شد به آموزش به عنوان توسعه پایدار، مفاهیمی مثل

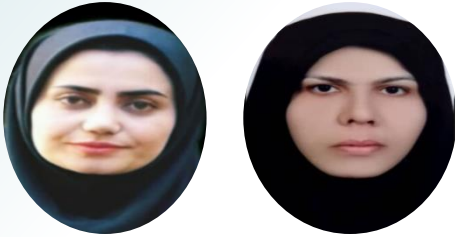

- ❖ **جلسه سی و ششم «تاریخ ۲۱ آذر»:** در این جلسه تعیین ده معلم برای عضویت در کمیته مرکزی معلمان، ادامه بررسی راهکارهای تامین مالی انجمن و ارائه گزارش دبیر علمی همایش نوزدهم در دستور کار قرار گرفت. مکاتبه با مسئولان آموزش و پرورش جهت اعلام آمادگی انجمن برای همکاری با آنان، تهیه تفاهم نامه‌ای با خیریه آلاء با تاکید بر ارائه خدمات انجمن و تعهدات خیریه، انتخاب خانم دکتر نیک‌نام به عنوان خزانه‌دار انجمن و مسئول تامین منابع مالی پایدار و انتخاب خانم دکتر کشتی‌آرای، آقای دکتر آیتی و آقای دکتر مهرمحمدی به عنوان مسئول تامین منابع ناپایدار انجمن از دیگر تصمیمات اتخاذ شده در جلسه سی و ششم بود.
- ❖ **جلسه سی و هفتم «تاریخ ۲۸ آذر»:** در این جلسه ارائه گزارش عملکرد فصلنامه مطالعات برنامه درسی بر اساس منشور نشر و بررسی آیین‌نامه بازنگری شده گروه‌های مطالعاتی با علایق ویژه در دستور کار قرار گرفت.
- ❖ **جلسه سی و هشتم «تاریخ ۱۲ دی»:** در این جلسه ارائه گزارش ارزیابی سالانه نشریه پژوهش در برنامه ریزی درسی دانشگاه خوراسگان در دستور کار قرار گرفت. افزایش نرخ پرداختی جدید نویسندگان و نرخ هزینه‌های جاری مجله و حذف حق‌الزحمه داوری مجلات طبق نظر اعضا از دیگر تصمیمات اتخاذ شده این جلسه بود.
- ❖ **جلسه سی و نهم «تاریخ ۱۹ دی»:** در این جلسه بررسی آیین‌نامه انجمن برای کرسی‌های نظریه‌پردازی در دستور کار قرار گرفت. ارسال نامه‌ای به وزارت آموزش و پرورش مبنی بر همکاری با انجمن، تهیه و ارسال نامه درخواست انجمن از سازمان پژوهش در حمایت از همایش نوزدهم با عنوان «برنامه درسی و مسئولیت اجتماعی» و هماهنگی جهت برگزاری نشست نقد کتاب مساله مدرسه در تاریخ ۲۷ دی ماه از جمله تصمیمات اتخاذ شده در این جلسه بود. تهیه آیین‌نامه اصلاح شده کرسی‌های نظریه‌پردازی انجمن و برگزاری نشست‌های کرسی‌های نظریه‌پردازی با همکاری و هماهنگی با کمیسیون یا سیگ مربوطه از دیگر مصوبات این جلسه بود.
- ❖ **جلسه چهلم «تاریخ ۲۶ دی»:** در این جلسه طرح پیشنهاد همکاری انجمن در تاسیس «مرکز توسعه و تعالی منابع انسانی» در دستور کار قرار گرفت.
- ❖ **جلسه چهارم و یکم «تاریخ ۱۰ بهمن»:** در این جلسه طرح توسعه کمی و کیفی کمیسیون پژوهش (دکتر کشتی‌آرای) و ارائه شیوه نامه حمایت انجمن از موسسات آموزشی و پژوهشی (دکتر کشتی‌آرای) در دستور کار قرار گرفت. ارزیابی و اصلاح اساسنامه انجمن در خصوص مسئله حق عضویت اعضای حقوقی و حقیقی انجمن و تصمیم‌گیری درباره اعضای وابسته و پیوسته و نیز تعیین حق عضویت این اعضا از جمله تصمیمات اتخاذ شده در این جلسه بود. تشکیل جلسه در کمیسیون آموزش جهت مشخص شدن ابعاد ایجاد آیین نامه شرکت‌های تعاونی و همچنین بررسی ایده‌ها و پیشنهادات دکتر رایان راد در کمیسیون پژوهش و تهیه طرح و سند مکتوب آن با جزییات و ابعاد مختلف و ارائه آن به هیئت مدیره از دیگر تصمیمات اتخاذ شده در این جلسه بود.
- ❖ **جلسه چهارم و دوم «تاریخ ۱۷ بهمن»:** در این جلسه بررسی برنامه هیئت مدیره در همایش نوزدهم انجمن و بررسی میزبان همایش بیستم انجمن در دستور کار قرار گرفت. پیگیری برای استمرار دیدارهای دوستانه اساتید با دانشجویان و برنامه ریزی برای انجام دیدارهای ماهانه و یا دو ماهانه با دانشجویان با حضور اساتید شهرستانی در دفتر انجمن در تهران توسط کمیسیون آموزش انجمن، نیازسنجی و آسیب‌شناسی برای استقبال پایین از کارگاه‌های انجمن و در ادامه ایجاد یک گروه اطلاع‌رسانی مجازی با عضویت اساتید مختلف در دانشگاه‌های سراسر کشور و دانشگاه‌های مادر برای اطلاع‌رسانی اخبار کارگاه‌ها از جمله مصوبات جلسه چهارم و دوم انجمن بود. هیئت مدیره از دیگر تصمیمات اتخاذ شده در این جلسه بود.
- ❖ **جلسه چهارم و سوم «تاریخ ۲۴ بهمن»:** در این جلسه انتخاب دانشگاه علامه طباطبایی تهران به عنوان دانشگاه میزبان همایش بیستم انجمن به دلیل عدم سابقه این دانشگاه در میزبانی همایش و مکاتبه با آن دانشگاه به منظور اطلاع از شرایط آن برای میزبانی همایش بیستم و همچنین تعیین موضوع و عنوان همایش بیستم از طریق دلفی از جمله تصمیمات مطرح شده در جلسه چهارم و سوم انجمن بود. تاکید دکتر مهرمحمدی بر تولید دو مجله تخصصی جدید و همچنین در ادامه تاکید دکتر کرمی بر طرح و بررسی دقیق این مسئله در کمیسیون پژوهش و سپس طرح در هیئت مدیره و تصمیم‌گیری نهایی در مورد آن از دیگر تصمیمات مطرح شده این جلسه بود. در ادامه همچنین دکتر کرمی بر ارائه طرح دقیق‌تر درباره ایجاد مجله جدید در قالب «جستار» توسط انجمن جهت تصمیم‌گیری در هیئت مدیره تاکید کردند.
- ❖ **جلسه چهارم و چهارم «تاریخ ۱ اسفند»:** در این جلسه تعیین ۱۰ موضوع پیشنهادی برای همایش بیستم انجمن و تهیه پرسشنامه الکترونیکی برای سنجش نظرات اعضا جهت اولویت بندی موضوعات و در نهایت انتخاب موضوع «برنامه درسی و عدالت» به عنوان موضوع همایش بیستم از جمله اقدامات و مصوبات این جلسه انجمن بود. برگزاری جلسه‌ای با عنوان «نشست سالانه انجمن مطالعات برنامه درسی ایران: چشم‌اندازها، فعالیت‌ها و راهبردها» به دبیری خانم دکتر کشتی‌آرای و با حضور اعضای هیئت مدیره (دکتر کرمی، دکتر مهرمحمدی، دکتر خزائی، دکتر کشتی‌آرای، دکتر خسروی، دکتر نیک‌نام، دکتر عراقیه و دکتر فلاح‌داری) برای اعضای انجمن و سایر شرکت‌کنندگان در همایش نوزدهم انجمن نیز از دیگر تصمیمات اتخاذ شده بود. در ادامه جلسه دکتر کرمی بر بررسی و تامل پیرامون درخواست شرکت «پردیس توسعه انسانی» به مدیریت آقای دکتر محمدرضا آهنجیان، استاد دانشگاه فردوسی مشهد در خصوص مشارکت انجمن تا حصول نتیجه مثبت تاکید کردند. همچنین تهیه پیش‌نویس در خصوص طرح درآمدزایی توسط انجمن برای بحث و بررسی در جلسه بعدی از دیگر تصمیمات اتخاذ شده در جلسه چهارم و چهارم انجمن بود.

«انتخاب مسئول جدید دبیرخانه انجمن»

به گزارش روابط عمومی انجمن مطالعات برنامه درسی ایران؛ سرکار خانم **دکتر زهرا اسلامیان** دانش‌آموخته دکتری برنامه‌ریزی درسی دانشگاه فردوسی مشهد، با پیشنهاد رییس و تصویب هیات مدیره، مسئولیت دبیرخانه انجمن مطالعات برنامه درسی ایران را عهده‌دار شد. هیات مدیره انجمن ضمن آرزوی توفیق برای سرکار خانم دکتر زهرا اسلامیان در این منصب، از زحمات ارزشمند و بی‌دریغ سرکار خانم **دکتر اعظم زرقانی**، مسئول سابق دبیرخانه انجمن تقدیر و تشکر به عمل آورده‌اند.

«زمان باز بودن دفتر انجمن»

قابل توجه اعضای محترم انجمن مطالعات برنامه درسی و مراجعان عزیز؛ دفتر انجمن **روزهای دوشنبه** در ساعات اداری پاسخگوی سوالات مراجعان محترم می‌باشد.

آدرس: تهران، خیابان کریم‌خان‌زند، خیابان ایرانشهر شمالی، کوچه خسرو شهید دهقانی‌نیا، پلاک ۶، ساختمان پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش، طبقه پنجم.

تلفن: ۸۸۸۱۲۸۶۸ (۰۲۱) - داخلی: ۲۵۲

«گزارش دومین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی راهبردی انجمن برنامه درسی ایران»

دومین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی راهبردی انجمن مطالعات برنامه درسی ایران با حضور دکتر کرمی، دکتر کشتی آرای، دکتر نیکنام، دکتر حکیم زاده و دکتر آیتی ۳ بهمن ماه ۱۴۰۱ به صورت الکترونیکی و برخط تشکیل شد.

دعوت از آقای دکتر جوادی‌پور برای شرکت در جلسات بعدی شورا و مذاکره با یک استاد دانشگاه در حوزه برنامه راهبردی جهت انعقاد قرارداد و برآورده کردن انتظارات این شورا در قالب طرح پژوهشی از جمله تصمیمات اتخاذشده در این جلسه بود.

خانم دکتر کشتی آرای به یافته‌های حاصل از نشست مرجعیت علمی مبنی بر مفهوم شناسی و ارائه چارچوبی نظری درباره مرجعیت علمی و همچنین بیان راهبردهایی جهت محقق کردن مرجعیت علمی اشاره کردند. در ادامه جلسه تصمیم بر آن گرفته شد که یک گروه کانونی در خصوص مرجعیت علمی تشکیل شود و یافته‌های این نشست به عنوان اولین محتوای مورد بحث در آن گروه مورد توجه باشد. همچنین این جلسه به صورت ترکیبی و با مدیریت خانم دکتر حکیم زاده برگزار شود.

در پایان مقرر شد که در جلسه آتی خانم دکتر نیکنام به ارائه در خصوص جمع‌بندی یافته‌های حاصل از نشست پاسخگویی اجتماعی بپردازند.

«برگزاری چهارمین نشست دوستانه»

انجمن مطالعات برنامه درسی ایران به عنوان راهکاری برای تسهیل ارتباطات اعضاء جامعه علمی، دیدارهای دوستانه و غیررسمی در محل دفتر انجمن را تدارک دیده است. چهارمین دیدار دوستانه انجمن مطالعات برنامه درسی ایران با حضور دکتر محمود مهرمحمدی برگزار شد. این دیدار در روز دوشنبه ۱ اسفندماه ۱۴۰۱ ساعت ۱۰ تا ۱۲ با حضور دکتر محمود مهرمحمدی، عضو هیأت علمی دانشگاه تربیت مدرس برگزار گردید.

«تأسیس کمیته مرکزی معلمان انجمن مطالعات برنامه درسی ایران»

دکتر کشتی آرای ضمن اعلام خبر تأسیس کمیته مرکزی معلمان اظهار کرد: با عنایت به ماهیت «عملی» رشته‌ی برنامه درسی و لزوم برقراری پیوند مستحکم میان جامعه معلمان به عنوان کنشگران عرصه عمل با اندیشمندان عرصه نظر برنامه درسی، به تأسیس کمیته مرکزی معلمان اقدام شده است.

وی ادامه داد: این کمیته با هدف کمک به گسترش، پیشبرد و کاربرد دانش برنامه درسی در صحنه عمل، کمک به بهسازی کنش حرفه‌ای معلمان و غنی‌سازی تجربیات یادگیری دانش‌آموزان در پرتوی استفاده از دانش برنامه درسی و تبدیل انجمن به رسانه‌ای که بازتاب دهنده نقدها و نظرات معلمان در خصوص برنامه‌های درسی مصوب و رسمی است، تشکیل شد.

کشتی آرای افزود: پیشنهاد تشکیل کمیته معلمان از سوی استاد گرامی جناب آقای دکتر مهرمحمدی مطرح و مورد تایید هیات مدیره انجمن قرار گرفت. آیین نامه کمیته مرکزی معلمان مشتمل بر ۱۷ ماده در تاریخ ۱۴۰۱/۵/۱۰ به تصویب رسید. در آذر ماه طی فراخوانی که از سوی انجمن انتشار یافت از واجدین شرایط عضویت در کمیته مرکزی معلمان که دارای حداقل ۵ سال سابقه تدریس، شناخت کافی از دانش برنامه درسی و برخورداری از روحیه کنشگری و پژوهشگری بودند ثبت نام به عمل آمد. در این فراخوان ۱۲۰ نفر شرکت کردند و در نهایت براساس مصاحبه با آن‌ها ۱۵ نفر از استان‌های مختلف کشور جهت عضویت در کمیته انتخاب شدند.

«انتخاب رئیس و دبیر مرکزی کمیته معلمان»

در تاریخ ۲۱ دی ماه ۱۴۰۱، جلسه‌ای با هدف هم‌رسانی ایده‌ها و گفت‌وگو درباره شیوه‌نامه انجمن و همچنین انتخاب رئیس و دبیر کمیته مرکزی معلمان با حضور اعضای هیئت علمی عضو کمیته معلمان و مشاور عالی کمیته مرکزی معلمان و نیز اعضای این کمیته برگزار شد. طی این جلسه دو ساعته حاضران به بیان نقطه نظرات خود پرداخته، اهداف و مسیر کمیته توسط دکتر مهر محمدی تشریح گردید و در نهایت با رای گیری بین اعضا آقای محسن فلاحت داری به عنوان رئیس کمیته مرکزی معلمان و سرکار خانم عاطفه یوسفی به عنوان دبیر این کمیته انتخاب شدند. لازم به ذکر است؛ اعضای این کمیته تخصصی پس از اعلام فراخوان از میان دانش‌آموختگان تحصیلات تکمیلی این رشته، طی فرایند بررسی سوابق علمی و اجرایی و مصاحبه تخصصی توسط اعضای محترم هیئت علمی انتخاب شده‌اند.

موانع تربیت به شکل مطلوب معرفی کند. در واقع کمیته مرکزی معلمان تشکیل شده با این هدف که انجمن می خواهد هم افزایی مورد نظر را با کسانی که در صحنه و کلاس مدرسه حضور دارند و به تعلیم و تربیت می پردازند داشته باشد تا بتواند داشته‌های رشته مطالعات برنامه درسی را در کمال خضوع و تواضع به آنها عرضه کند و آن مقدار که این دانش می تواند برای دستیابی به یادگیری عمیق و دستیابی به تجربیات یادگیری پایدار و رشد و کمال متریبان راهگشا باشد، نقش ایفا کند.

وی افزود: برنامه درسی دانشی است که متعلق و در خدمت تعلیم و تربیت است. باید این حوزه دانش که تدوین و صورت بندی و مدون شده و شاید تا به حال مورد استفاده قرار نگرفته را عرضه کنیم تا سهمش را در تحول کیفی تربیت یا تحقق کمال انسانی ایفا کند. اما ما این ادعا را نداریم که تنها دانشی که در این راستا می تواند مورد استفاده قرار بگیرد دانش برنامه درسی است.

عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت مدرس با طرح سؤالاتی، اظهار کرد: کمیته مرکزی معلمان دانش برنامه درسی را چگونه می تواند به صحنه عمل وصل کند؟ چگونه از ظرفیت های بالقوه برنامه درسی می توانیم استفاده کنیم و بین این نظریه ها و این ایده ها با مسائل و چالش ها ارتباط برقرار کنیم؟ مفاهیم و مباحثی که در بدنه دانش برنامه درسی وجود دارد چگونه می تواند به معلمان کشورمان کمک کند؟ پس این ایده، به صدا درآوردن دانش برنامه درسی یا بلند کردن صدای دانش برنامه درسی در صحنه کلاس های درس این دیار است یا تاباندن سیستماتیک نور دانش برنامه درسی بر مسائل و صحنه عمل تعلیم و تربیت.

مهرمحمدی گفت: به نظرم یکی از رسالت های اصلی این کمیته همین است و می تواند موجب تقویت فرایندهای تعلیم و تربیت ما شود و همچنین گره گشای بعضی از مسائلی که ما به کمک این دانش می توانیم به مصاف آنها برویم، باشد و هم باعث زنده شدن خود دانش برنامه درسی می شود. در واقع دانشی که در رشته برنامه درسی هست می تواند از دانش بی خاصیت یا دانش صرفاً تئوریک به دانشی که واقعاً کاربردهایی دارد، تبدیل شود و می تواند گره گشایی کند. این یک منفعت دوجانبه است. با تلاقی دانش برنامه درسی با مسائل و محدودیت هایی که در جریان اجرای توام با فاعلیت و عاملیت برنامه درسی توسط معلمان وجود دارد، هم برنامه درسی به شکلی معقول تر عملیاتی یا برای مخاطبان احیا می شود و هم دانش برنامه درسی از آنچه که در جریان عمل هست منتفع می شود، پویایی پیدا می کند و در واقع حیثیت دانش هم به نوعی احیا می شود.

در جلسه ای که با مدیریت آقای دکتر رحمت اله خسروی و ۱۵ نفر منتخب کمیته مرکزی معلمان تشکیل شده بود، معلمان به معرفی خود و شرح مختصری بر سبکه ی کاری شان پرداختند. سپس آیین نامه کمیته مرکزی معلمان که پس از ساعت ها نیازسنجی، تبادل نظر و بررسی هیئت مدیره انجمن مطالعات برنامه درسی به تصویب رسیده بود شرح داده شد. بعد از اظهار نظر برخی از اعضای کمیته، آقای دکتر مهرمحمدی، مشاور عالی کمیته مرکزی معلمان به توضیح و تفسیر اهداف مربوط به این کمیته و انتظارات حاصل از ایجاد آن پرداختند.

دکتر مهرمحمدی عنوان کرد: از نظر من امشب شب عزیزی برای انجمن است و نقطه عطفی در تاریخ انجمن مطالعات برنامه درسی است به دلیل یک اتفاق بسیار مهم و استراتژیک که در انجمن افتاده و آن اتفاقی است به نام تشکیل کمیته مرکزی معلمان. عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت مدرس افزود: در سال های گذشته دغدغه برقراری تعامل با کسانی که در مدرسه و در کلاس درس حضور دارند را داشتیم و همیشه فرض مان این بوده است که باید هم افزایی در بین کسانی که در حوزه آکادمیک، رشته برنامه درسی را دنبال می کنند و کسانی که در جبهه عمل و صف مقدم حضور دارند به وجود بیاید. اما در ادوار گذشته تا جایی که من می دانم انجمن طرح و برنامه مشخصی برای این هم افزایی نداشت. این کمیته در واقع معرف یک تلاش این چنینی است که امیدواریم موفق باشد. **تلاش در جهت حرکت جدی به سمت این هم افزایی، یک اتفاق مهم در تاریخ انجمن مطالعات برنامه درسی است.** حال این ایده کلی یعنی ایجاد هم افزایی بین کسانی که بیشتر اصحاب نظر تلقی می شوند با کسانی که بیشتر اصحاب عمل در عرصه تعلیم و تربیت تلقی می شوند چه طور قرار است، دنبال شود و این کمیته قرار است چه اقداماتی را انجام دهد؟

وی ادامه داد: من اینجا قبل از اینکه نظر خودم را در این زمینه عرض کنم باید تاکید کنم که آنچه می گویم یگانه ورژن یا یگانه تفسیر یا تنها کاری که می توان انجام داد، نیست. حتما کارهای دیگری را هم می توان انجام داد؛ من در این جلسه ایده خودم را که به نظرم در راستای همان هدفی است که عرض شد با شما به اشتراک می گذارم. قبل از اینکه ایده ی خودم را مطرح کنم تاکید می کنم که تقسیم بندی افراد به اصحاب عمل و اصحاب نظر را خیلی به صورت صفر و یک نمی بینم و به نظرم نباید دید. به ویژه اینکه در همین جمع ما به نام معلمان یعنی طلایه داران امر عمل تربیت، افرادی هستند که در عین حال تسلط خوبی به بحث نظر هم دارند و همزمان می توانند در گروه اصحاب نظر هم به رسمیت شناخته شوند. از طرف دیگر کسانی که بیشتر سابقه دانشگاهی دارند نیز می توانند آنچه در جریان عمل اتفاق می افتد را درک کنند. به هر حال این دسته بندی صفر و یکی نیست و نبایستی به مرزبندی تبدیل شود. اصلاً مرزی در کار نیست.

مهرمحمدی عنوان کرد: انجمن مطالعات برنامه درسی، نهادی را به نام کمیته مرکزی معلمان تاسیس کرده که به نظر من در این نهاد باید اتفاقی در این جهت بیفتد که دانش برنامه درسی را از یک دانش انتزاعی و تئوریک به یک دانش عملی و مفید در جهت گره گشایی از مشکلات و

کلاس‌های درس، محتوای «معلم نامه برنامه درسی» را تشکیل می‌دهد. یک کار دیگر یا فعالیت دومی را هم در کمیته مرکزی معلمان می‌توانیم سامان دهیم و آن این‌که اگر دوستان موافق باشند صدای معلمان درباره برنامه درسی رسمی یا قصد شده و ابلاغ شده که این صدا از جنس نقد و اصلاح است را به نام کمیته مرکزی به گوش متولیان برنامه ریزی درسی ایران و به ویژه در سازمان پژوهش برسانیم. در واقع یکی از وظایف کمیته مرکزی انجمن معلمان این می‌تواند باشد که این صدا‌های پراکنده را سامان دهد و آن‌ها را بلندتر و رساتر به گوش مخاطبانش یعنی متولیان امر برنامه ریزی و سازمان پژوهش و ادارات کل آموزش و پرورش برساند؛ صداهایی که شاید اگر انجمن مطالعات برنامه درسی نمایندگی نکند و آن‌ها سازمان‌دهی نکند، هم پراکنده باشد و هم جدی گرفته نشود.

مهرمحمدی بیان کرد: پس کمیته مرکزی معلمان انجمن مطالعات برنامه درسی ایران در این جهت هم می‌تواند فعالیت کند. خصوصاً نقد و ارزیابی برنامه درسی را به نام کمیته مرکزی معلمان انجمن به گوش متولیان برساند. من زمانی فکر می‌کردم اگر این فعالیت‌ها در کمیته مرکزی معلمان دنبال شود ما باز ممکن است به لحاظ فرمی آن را در یک فصلنامه به نام مثلاً «مدرسه نامه» منتشر کنیم. بنابراین یک خروجی مشخص می‌توانیم برای این شکل از فعالیت در کمیته در نظر بگیریم که می‌تواند معلم نامه باشد.

عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت مدرس با بیان اینکه در آیین نامه کمیته مرکزی معلمان هم مواردی آمده است، افزود: من در واقع تفسیر خودم را از آن چه که در این آیین نامه آمده عرض کردم. این آیین‌نامه محصول چندین جلسه بحث و تبادل نظر هیئت مدیره انجمن است که طبیعتاً باید مغتنم شمرده شود. اما معنایش این نیست که قابل تغییر و تصحیح نیست حتماً اینطور خواهد بود. من برای کمیته مرکزی معلمان شان غالب فکری قائل هستم تا شان اجرایی. شما در نقش اتاق فکر هم به آیین نامه و هم به اصل ایده نظر بیفکنید تا بتوانید از این جهت به شکل گیری و تکوین یک حرکت بس شایسته در انجمن کمک کنید. تشکیل کمیته مرکزی معلمان را همانطور که گفتیم می‌توان یک نقطه ی عطف در انجمن مطالعات برنامه درسی دانست.

وی بیان کرد: برای اینکه این اتفاق بیفتد، این کمیته می‌تواند مسائل مبتلا به تعلیم و تربیت (محدودیت‌ها، موانع و مسائل) را شناسایی کند. یک پروژه می‌تواند همین باشد؛ در واقع این یک کلان پروژه است که از باب مقدمه باید بگوییم با این فهرست یا صورت بندی از موانع و محدودیت‌ها مواجهیم. حال درباره کدام موارد می‌توانیم با استفاده از دانش برنامه درسی حرف بزنیم؟ شناسایی این تهدیدها و محدودیت‌های آمیخته با عمل تعلیم و تربیت در واقع یک پروژه مهم است که به تفکیک دوره‌های تحصیلی می‌تواند اتفاق بیفتد؛ می‌تواند یک پروژه نیازسنجی باشد که برایش برنامه‌ریزی کنیم. آنگاه کمیته مرکزی معلمان باید به کار اصلی بپردازد. کار اصلی چیست؟ این‌که بگوید به مدد دانش برنامه درسی چه حرف‌هایی برای گفتن داریم؟ دانش مربوطه را به خدمت بگیریم و اگر راه حلی وجود دارد ارائه کنیم.

مهرمحمدی اضافه کرد: اگر این اتفاق بیفتد آن وقت ما تا حدود زیادی به اهدافی که برای کمیته مرکزی معلمان مد نظر بوده نزدیک شده‌ایم. در بعضی از موارد هم ممکن است واقعاً مستقل از مسئله‌ای که ممکن است به طور واقعی وجود داشته باشد یا محدودیتی که به طور واقعی در صحنه تعلیم و تربیت وجود داشته باشد، ببینیم که آثار عملی و بالقوه مترتب بر مفهومی مانند برنامه درسی مغفول برای اصحاب عمل چیست و درباره اش بحث کنیم؛ به امید اینکه انعکاسی در صحنه عمل پیدا کنند و به نوعی پاسخگوی نیازهای پاره‌ای از کلاس‌های درس و معلمان ما باشد. پس می‌توانیم نقطه‌ی عزیمت به سخن درآوردن دانش برنامه درسی در ارتباط با صحنه عمل تعلیم و تربیت را بر شناسایی محدودیت‌های موجود و ابتلائات و محدودیت‌های واقعی قرار دهیم و هم می‌توانیم از خود دانش نظری آغاز کنیم و ذهن را به پرواز در بیاوریم و درباره آن آثاری که یک بخش یا یک جزء از مفاهیم رشته برنامه درسی برای صحنه عمل داشته باشد، بحث کنیم.

وی ادامه داد: من جایی پیشنهاد کردم که این فعالیت می‌تواند به شکل یک اثر مکتوب، فیزیکی یا دیجیتال، در بیاید که به عنوان مثال اسمش را هم «معلم نامه برنامه درسی» یا چیزی شبیه به این بگذاریم. اگر مورد قبول باشد می‌توان هر فصل معلم نامه برنامه درسی را منتشر کرد. اتفاقاتی که در حوزه دانش برنامه درسی می‌افتد برای حل مسائل مبتلا به در سطح

افتخارات

«هدای جایزه انجمن ترویج علم ایران به خانم دکتر زهرا گویا»

خانم دکتر زهرا گویا، استاد دانشگاه شهید بهشتی و عضو پیشین شورای اجرائی انجمن ریاضی ایران، تندیس و لوح سپاس بیست و سومین دوره جایزه ترویج علم را از انجمن ترویج علم ایران دریافت کرد. این جایزه به پاس قدردانی از فعالیت‌ها و تلاش‌های پویا، تأثیرگذار، مسئولانه، هدفمند و همه جانبه در راستای گسترش علم و آموزش ریاضی در سطوح مختلف، با هدف ترغیب افراد به دانش ریاضی و یادگیری آن، انتشار یافته‌های پژوهشی و برگزاری کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی پیوند دهنده این دانش ارزشمند با اجتماع به وی اهدا گردید. <https://fa.ims.ir>

اقتراح درباره برنامه راهبردی نه ساله انجمن

قوت و ضعف برنامه راهبردی و تحلیل نتایج آن، تحلیل برنامه های سالانه انجمن طی ۵ سال گذشته و انطباق آن با برنامه راهبردی جهت تعیین همپوشی ها و شکاف های موجود میان برنامه های کوتاه مدت و برنامه راهبردی و بررسی تجربه برنامه های راهبردی انجمن ها، سازمان های علمی و فرهنگی و وزارت علوم و منابع علمی و تخصصی تدوین شده در این حوزه را به عمل آورده است. نتایج به دست آمده از اقدامات فوق با هم ترکیب و استنتاج های به عمل آمده در تدوین برنامه راهبردی مورد استفاده قرار می گیرد.

در ادامه و در خصوص برنامه راهبردی انجمن در سه حوزه استراتژیک الف) مرجعیت علمی، ب) پاسخگویی اجتماعی و ج) مشارکت در اشتغال پذیری دانش آموختگان پرسش هایی پیش روی انجمن می باشد که با مشارکت و همفکری اجتماع علمی درصدد پاسخگویی به آن است.

هیات مدیره دوره نهم انجمن به منظور تداوم و ارتقا فعالیت های انجمن در چشم اندازی نه ساله برنامه راهبردی خود را در سه حوزه استراتژیک مرجعیت علمی، پاسخگویی اجتماعی و مشارکت در اشتغال پذیری دانش آموختگان تدوین می کند.

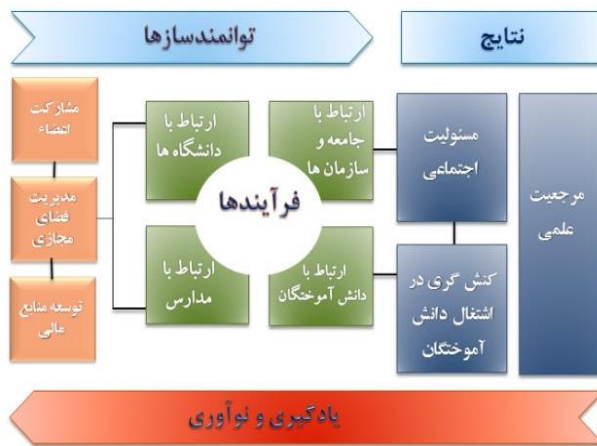
به گزارش انجمن مطالعات برنامه درسی ایران؛ بیش از ۲۳ سال از تاسیس انجمن مطالعات برنامه درسی ایران می گذرد. انجمن در این مدت با همراهی اعضا، به توفیقات و دستاوردهای مهمی دست یافته است و بی شک گام ها و اقدامات سازنده تری می تواند پیش رو داشته باشد.

در این راستا هیات مدیره دوره نهم به منظور بازنگری و تدوین برنامه راهبردی انجمن مطالعات برنامه درسی ایران، شورای عالی برنامه ریزی راهبردی را تاسیس کرده و اقداماتی چون برگزاری نشست علمی در زمینه اهداف راهبردی، نظرسنجی از اعضای انجمن، به منظور آسیب شناسی عملکرد انجمن و کشف نقاط

این پرسش ها عبارتند از:

- ۱- از دید شما، چه تعریف و برداشتی از هر یک از اهداف استراتژیک فوق، برای رشته مطالعات برنامه درسی در کشورمان برای دهه اول قرن پانزدهم خورشیدی می تواند در برنامه راهبردی انجمن استفاده شود؟
- ۲- چه ایده ها، اصول، برنامه ها و اقداماتی را برای هر کدام پیشنهاد می دهید؟

در این راستا، انجمن مطالعات برنامه درسی ایران از همه اساتید، صاحب نظران و علاقه مندان دعوت می کند به ارائه و بیان نقطه نظرات خود پیرامون برنامه «اقتراح درباره برنامه راهبردی نه ساله انجمن» بپردازند. امید آنکه با مشارکت حداکثری جامعه علمی بتوانیم به تدوین برنامه راهبردی بپردازیم که زمینه ساز تحول در سال های پیش رو را فراهم آورد.

سخنان دکتر مرتضی کرمی (رئیس انجمن مطالعات برنامه درسی ایران - دانشیار گروه مطالعات برنامه درسی دانشگاه فردوسی مشهد) با عنوان «مسئولیت اجتماعی انجمن مطالعات برنامه درسی ایران»:

یکی از ظرفیت‌هایی که طی همه سال‌های حیات انجمن از آن استفاده بهینه نشده است دامنه اثرگذاری انجمن در جامعه است. جفایی که در طی این سال به رشته و ظرفیت‌های آن شده است محدود و محصور کردن عرصه اثرگذاری آن به نظام آموزش و پرورش کشور بوده است. آیا تمرکز صرف بر نیازهای آموزش و پرورش کشور به معنای به بند درآوردن ظرفیت‌ها دانش برنامه درسی و پتانسیل‌های دانش‌آموختگان و کنشگران این رشته در راستای مسئولیت اجتماعی نیست؟ این جفا بطور سنتی ریشه در نوع نگاه به رشته در ایران دارد. رشته برنامه درسی به شکل محض یک قلمرو معرفتی بشر است اما پاسخگو نمودن آن نسبت به نیازهای جامعه نمی‌تواند به این شکل محض انجام شود. برنامه درسی در پیوند با حوزه‌های اجرایی نظیر آموزش و پرورش عمومی، آموزش عالی، پزشکی، فنی و حرفه‌ای و صنعت؛ و حوزه‌هایی محتوایی نظیر علوم، ریاضی و مطالعات اجتماعی است که رمق رویارویی با مسائل را می‌یابد. بر این اساس توجه به مسائل حیطه‌های گوناگون و رفتن به عرصه‌های جدید، نه تنها مهاجرت از سرزمین مادری محسوب نمی‌شود بلکه نشانگر مسئولیت اجتماعی رشته نسبت به نیازها و مسائل متنوعی است که در محیط وجود دارد.

یکی دیگر از ظرفیت‌های فروگذار انجمن در راستای مسئولیت اجتماعی، عرصه آموزش است. برنامه درسی و آموزش رایج‌ترین نام برای این رشته در سرتاسر دنیاست. نادیده گرفتن آموزش از عنوان کارکردهای انجمن موجب محروم شدن از ورود به عرصه اجرای برنامه درسی یعنی آموزش و تدریس و فرایندهای یاددهی و یادگیری شده است. این غفلت همچنین مانع از ورود موثر انجمن به عرصه‌های موضوعی نظیر آموزش ریاضی، علوم، زبان فارسی، زبان انگلیسی و نظایر آن شده است.

نکته مهم دیگر این که دیدن مساله و درد نقطه عزیمت مسئولیت اجتماعی است نه نقطه فرجام. بجای درد را دیدن و با فریاد آن را نشان دادن برداشتن گام کوچک اما موثر در تسکین آن در کوتاه مدت و حل آن در بلندمدت بیانگر مسئولیت اجتماعی ماست. برج عاج نشینی و پيله تنی با مسئولیت اجتماعی سنخیتی ندارد، چرا که مسئولیت اجتماعی در انزوا تحقق پیدا نمی‌کند و لازمه آن تعامل و گفت و گو است. تعامل با دانشگاه‌ها، تعامل با مدارس، تعامل با سازمان‌ها و تعامل با جامعه اصلی‌ترین توانمندسازها در این زمینه هستند که در چارچوب مدیریت عملکرد انجمن نیز بدان توجه شده است.

شکل‌گیری انجمن‌های علمی در هر جامعه‌ای خود نشانگر نوعی از مسئولیت اجتماعی عالمان آن جامعه است. گردهم آمدن اعضای یک قلمرو معرفتی به منظور شکل‌دادن اجتماعی علمی جهت هم‌اندیشی در خصوص ارتقاء رشته و کارکردهای آن را شاید بتوان اصلی‌ترین کارکرد هر انجمن علمی دانست. انجمن مطالعات برنامه درسی ایران نیز در طی بیش از دو دهه عمر خود تلاش‌های متنوعی در راستای رسالت خود انجام داده است. هیئت مدیره نهم، تدوین برنامه راهبردی انجمن را به منظور ادامه هدفمند این مسیر همراه با داشتن چشم‌اندازی بلندمدت در دستور کار خود قرار داد. در گام نخست چارچوب مدیریت عملکرد انجمن مطالعات برنامه درسی ایران مبتنی بر بررسی برنامه راهبردی موجود، گزارش عملکرد هیئت مدیره هشتم، برنامه‌های نامزدهای انتخابات نهم و چارچوب ارزیابی عملکرد انجمن‌های علمی تدوین شد. مسئولیت اجتماعی، مرجعیت علمی و کنشگری در اشتغال دانش‌آموختگان به عنوان اهداف راهبردی در این چارچوب برگزیده شدند.

مسئولیت اجتماعی، اصطلاحی محصول قرن بیستم و اوایل دهه ۱۹۵۰ است و اینکه دقیقاً مسئولیت اجتماعی چیست، هنوز مورد مناقشه است، اما وجه اشتراک تعاریف مختلف این است که به موجب آن سازمان‌ها به طور داوطلبانه تصمیم می‌گیرند تا به ایجاد جامعه‌ای بهتر کمک کنند. بر این اساس شناسایی نیازها و انتظارات جامعه نقطه عزیمت مسئولیت اجتماعی انجمن است.

«نقش و رسالت انجمن مطالعات برنامه درسی در مرجعیت علمی و پاسخگویی به مسائل فرارو»

فصلنامه انجمن مطالعات برنامه درسی ایران شما را به مطالعه یادداشت ویژه این شماره، که توسط جناب دکتر صمد ایزدی (دانشیار دانشگاه مازندران) با عنوان «نقش و رسالت انجمن مطالعات برنامه درسی در مرجعیت علمی و پاسخگویی به مسائل فرارو» به رشته تحریر در آمده است؛ دعوت می کند:

متخصصان و اندیشمندان برای برون رفت و حل چالش ها و فشارهای سیاسی و اجتماعی و پرداختن به امور تخصصی و حفظ استقلال علمی به تشکیل انجمن های علمی روی آورده اند. تشکیل انجمن های علمی مستقل از ساختار رسمی، به باروری دانش های تخصصی، حرفه ای و ایجاد شبکه های ارتباطات علمی و پژوهشی با هدف مشارکت حداکثری کمک می کند. انجمن مطالعات برنامه درسی همانند سایر انجمن های علمی به عنوان یکی از نهادهای مدنی نقطه اتکاء و کانون هم افزایی و همفکری جمع قابل توجهی از فارغ التحصیلان برنامه درسی است. ارزیابی میزان تحقق این هدف، نیازمند مجال و فرصتی دیگر است.

در اسناد بالادستی نیز انجمن های علمی جایگاه ویژه ای در مرجعیت علمی و ارتقای مشارکت در تصمیم سازی ها، توسعه و ترویج و انتشار علم و فناوری دارند. با عنایت به جایگاه مذکور و همچنین ترکیب انجمن های علمی که حاصل جمع صاحب نظران و اندیشمندان هر حوزه است، انتظار می رود:

۱. انجمن از استقلال مناسب برخوردار باشد، چرا که لازمه ایفای نقش مرجعیت علمی منوط به استقلال هر تشکل و اجتماع علمی است. استقلال انجمن می تواند زمینه پاسخگویی و ارتقاء کیفیت آن را فراهم آورد. البته باید به این واقعیت نیز توجه داشت که استقلال انجمن های علمی تابعی از استقلال و به طبع آن مسئولیت پذیری سایر نهادها و زیر سیستم های اجتماعی است. چنانچه انجمن به لحاظ مالی، نیروی انسانی مستقل باشد از سرعت عمل، قدرت تصمیم گیری و سازوکار انعطاف پذیرتری برخوردار خواهد بود و در سطح ملی و بین المللی نیز کارآمدی بیشتری خواهد داشت.

۲. شبکه سازی و مدیریت شبکه ای؛ از جمله کارکردهای مورد انتظار از انجمن در شرایط امروزی جامعه علمی شبکه سازی و گسترش دامنه تعاملات انجمن با فارغ التحصیلان و دانش آموختگان و صاحب نظران و متخصصان قلمرو برنامه درسی است. در همین رابطه انجمن مطالعات برنامه درسی به مثابه بخشی از نظام اجتماعی علم وظیفه دارد به ساماندهی ساختار درونی و تقویت تعاملات درونی خود و تعامل با زیر نظام های دیگر موثر و درگیر در فرایند آموزش و برنامه درسی بپردازد. از جمله این نهادها، خانواده، تعلیمات مدرسه ای و نهادهایی است که به صورت مستقیم و یا غیر مستقیم با آموزش سروکار دارند.

۳. توسعه عضویت؛ افزایش هدفمند اعضای پیوسته و وابسته انجمن، یکی از مجاری حیات علمی و نماد مشارکت پذیری آن است. چنانچه این مهم اتفاق افتد، قدرت نفوذ، مرجعیت علمی و دامنه تاثیرگذاری انجمن و جامعیت نمایندگی انجمن به طرفیت اعضای بیشتر خواهد شد. برای توسعه عضویت اصلاح و انبساط ساختاری از طریق تقویت گروه های مطالعاتی ویژه، توسعه و تنوع خدمات فراگیر و ارش آفرینی برای مخاطبان اصلی انجمن (اعضاء پیوسته و وابسته)، نهادها و سازمانهای مرتبط، پیشنهاد می شود.

جذب اعضای جدید و میزان وفاداری و ماندگاری اعضای و طول عمر انجمن شاخص مناسبی برای ارزیابی عضویت پذیری انجمن است.

۴. پیگیری استقرار نظام علمی ویژه از طریق ایجاد پایگاه داده های مرتبط با اعضای، فعالیت های علمی و پژوهشی مرتبط، رصد گفتمان های رایج در سطح جهانی و ملی در قلمرو برنامه درسی، رصد و پایش جایگاه شغلی و اشتغال فارغ التحصیلان رشته مطالعات برنامه درسی، ارتباط با مجامع علمی بین المللی، استفاده از ظرفیت های درون و برون رشته ای مرتبط با آموزش و برنامه درسی.

۵. استفاده از همایش ها و گردهمایی های علمی به عنوان کانال ارتباطی و همکاری بین متخصصان و فرصتی برای انسجام علمی بین صاحب نظران و تبادل تجربیات زیسته در محیط های علمی و میدانی عمل اجتماعی، نقد، نشر و ترویج ایده ها و آثار مکتوب در قالب پایان نامه، رساله، کتاب و مقاله.

۶. نقش آفرینی انجمن در ارزیابی و اعتبارسنجی برنامه های درسی دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و تحقیقاتی از طریق شعب استانی و هدایت و حمایت فکری اصحاب نظر و عمل

* معرفی کتاب *

- ◆ عنوان کتاب: برنامه ریزی درسی در عصر پست مدرن
- ◆ مولف: پاتریک اسلاتری
- ◆ مترجمان: صمد ایزدی-مصطفی قادری - فاطمه حسینی
- ◆ ناشر: آوای نور

«آغاز به کار کمیسیون پژوهش انجمن مطالعات برنامه درسی ایران»

نائب رئیس و رئیس کمیسیون پژوهش انجمن مطالعات برنامه درسی ایران، سرکار خانم دکتر نرگس کشتی آرای از آغاز به کار کمیسیون پژوهش انجمن خبر داد. ایشان با اعلام این خبر اظهار کرد: کمیسیون پژوهش در راستای اهداف استراتژیک انجمن در ابعاد مرجعیت علمی و پاسخگویی اجتماعی تشکیل گردید. این کمیسیون با هدف توسعه کیفی و کمی پژوهش به منظور تولید و انتشار دانش برنامه درسی در حوزه نظر و عمل که به ارائه راهکارهایی برای حل مسایل مرتبط با آموزش و یادگیری و تولید دانش برنامه درسی می انجامد، تشکیل شده است.

وی در ادامه به توضیح وظایف و فعالیت های این کمیسیون پرداخت و افزود: شبکه سازی اعضای انجمن در راستای تخصص و علاقه مندی های پژوهشی؛ معرفی توانمندی های پژوهشی انجمن مطالعات برنامه درسی به دستگاه های اجرایی کشور، نهادها و موسسات عمومی- آموزشی غیر دولتی به منظور انعقاد قرارداد با آن ها؛ پیشنهاد پژوهشگر صاحب صلاحیت (مجری) و ناظران علمی به هیات مدیره در طرح های پژوهشی نوع الف؛ بررسی مسایل ارجاع شده از کمیته معلمان، کمیسیون ها و سیگ های انجمن و... به منظور تدوین عناوین پژوهشی و سازماندهی تیم پژوهشی مرتبط؛ برنامه ریزی همایش های سالانه انجمن از نقطه نظر عنوان، انتخاب دانشگاه همکار، دبیر علمی و پیشنهاد به هیات مدیره؛ پیشنهاد سردبیر و سایر ارکان نشریه به هیات مدیره در صورت لزوم؛ بررسی پیشنهادات مربوط به تاسیس نشریه جدید و ارسال به هیات مدیره جهت تصویب؛ بررسی کیفی نشریات درخواست کننده جهت عقد تفاهم نامه و اعلام بازخورد به هیات مدیره؛ اصلاح، بازنگری و برگزاری جشنواره دوسالانه انتخاب رساله دکتری برتر (جشنواره دکتر شریعتمداری) در حوزه برنامه درسی؛ تدوین کتاب چکیده های تفصیلی رساله های دکتری دفاع شده در حوزه برنامه درسی و شناسایی منابع معتبر علمی و ارجاع آن به سیگ های مطالعاتی انجمن به منظور توسعه و تولید دانش برنامه درسی در حوزه نظر و عمل از جمله وظایف این کمیسیون می باشد.

کشتی آرای عنوان کرد: دکتر محمود مهرمحمدی، دکتر محسن آیتی، دکتر رحمت اله خسروی، دکتر زهرا نیکنام، دکتر کامبیز پوشنه، دکتر سمیه آل مراد و دکتر فاطمه زهرا احمدی اعضای کمیسیون پژوهش و همچنین خانم دکتر نفیسه رفیعی نیز دبیر کمیسیون پژوهش انجمن مطالعات برنامه درسی ایران می باشند.

مدرسه مجازی زمستانه «روش تحقیق»

مدرسه مجازی زمستانه «روش تحقیق» توسط کمیسیون آموزش انجمن مطالعات برنامه درسی ایران برگزار گردید. اساتید و موضوعات ارائه شده به شرح زیر است:

* دکتر زهرا نیک نام با موضوع «کالبدشکافی چند پژوهش مردم نگاری در برنامه درسی»
* دکتر رحمت اله خسروی با موضوع «مسئله شناسی و مکانیزم بیان مسئله در پژوهش» و با محورهای: ۱. بحران مسئله شناسی در پژوهش ۲. تفاوت مشکل و مسئله در پژوهش ۳. فرایند بیان مسئله/ فرایند تبدیل مشکل به مسئله و بیان آن در پژوهش (۱.۳). توصیف مشکل با اتکاء بر شواهد ۲.۳. انتخاب پایگاه تئوریک مناسب و مرتبط ۳.۳. تبیین مسئله با اتکاء بر ظرفیتهای پایگاه تئوریک انتخابی)

* دکتر نرگس کشتی آرای با موضوع «بازشناسی پژوهش پدیدارشناسی»

* دکتر علیرضا صادقی و خانم زری آقاجانی با موضوع «روش تحقیق همراهی Go-Along»

* دکتر مصطفی قادری با موضوع «روش قوم نگاری در مطالعات برنامه درسی»

* دکتر سعید صفایی موحد با موضوع «اشتباهات رایج پژوهش های کیفی در علوم تربیتی»

* دکتر یعقوب عزیزی با موضوع «سنتر پژوهی با تاکید بر سنتر آمیخته»

* دکتر لیلا خزائی با موضوع «آموزش مقاله نویسی»

کمیسیون آموزش انجمن مطالعات برنامه درسی ایران برگزار می کند: مدرسه مجازی زمستانه روش تحقیق

دکتر نرگس کشتی آرای
روشن نگاری در برنامه درسی
۱۶ شهریور ماه
ساعت ۱۸ الی ۲۰

دکتر زهرا نیک نام
کالبدشکافی چند پژوهش مردم نگاری در برنامه درسی
۱۶ شهریور ماه
ساعت ۱۸ الی ۲۰

دکتر علیرضا صادقی
بازشناسی پژوهش پدیدارشناسی
۱۶ شهریور ماه
ساعت ۱۸ الی ۲۰

دکتر رحمت اله خسروی
مسئله شناسی و مکانیزم بیان مسئله در پژوهش
۱۶ شهریور ماه
ساعت ۱۷ الی ۲۰

دکتر زری آقاجانی
روش تحقیق همراهی Go-Along
۱۶ شهریور ماه
ساعت ۱۷ الی ۱۹

دکتر سعید صفایی موحد
اشتباهات رایج در پژوهش های کیفی
۱۶ شهریور ماه
ساعت ۱۸ الی ۲۰

دکتر مصطفی قادری
روش قوم نگاری در مطالعات برنامه درسی
۱۶ شهریور ماه
ساعت ۱۷ الی ۱۹

دکتر لیلا خزائی
آموزش مقاله نویسی
۱۶ شهریور ماه
ساعت ۱۸ الی ۲۰

دکتر یعقوب عزیزی
سنتر پژوهی با تاکید بر سنتر آمیخته
۱۶ شهریور ماه
ساعت ۱۸ الی ۲۰

ثبت نام و کسب اطلاعات بیشتر: ۰۹۱۷۷۳۱۰۴۴۵

«سیگ برنامه درسی و صنعت»

مصاحبه انجمن مطالعات برنامه درسی ایران با مدیر «سیگ برنامه درسی و صنعت»، **دکتر فیروز نوری کلخوران عضو هیأت علمی دانشگاه بوعلی سینا** خدمت شما مخاطبان عزیز برای آشنایی با اقدامات این سیگ ارائه خواهد شد:

مدیر سیگ برنامه درسی و صنعت گفت: هدف ما معرفی صنعت به عنوان یکی از حوزه‌های اصلی رشته علوم تربیتی و به ویژه برنامه درسی و آشناسازی جامعه برنامه درسی با نیازهای صنعت می‌باشد.

دکتر فیروز نوری کلخوران در گفت‌وگو با انجمن مطالعات برنامه درسی ایران پیرامون معرفی سیگ «برنامه درسی و صنعت»، چشم‌انداز و اهداف و رسالت‌های آن اظهار کرد: سیگ ما سیگ برنامه درسی و صنعت هست. چشم‌انداز ما این است که جامعه علوم تربیتی و به‌ویژه برنامه درسی را با نیازهای صنعت و سازمان‌ها در رابطه با کارکردهای برنامه درسی آشنا کنیم؛ علاوه بر آشناسازی ایجاد زمینه‌های به‌کارگیری برای فارغ‌التحصیلان رشته‌های علوم تربیتی، گرایش‌های علوم تربیتی و برنامه درسی هم جزو این چشم‌انداز هست.

وی با بیان این‌که اهدافی که ما برای سیگ داریم بسیار متنوع می‌باشد، افزود: ما تلاشی که بتوانیم سعی می‌کنیم به این اهداف دست یابیم. اولین هدف ما معرفی صنعت به عنوان یکی از حوزه‌های اصلی رشته علوم تربیتی و برنامه درسی است که خیلی از افراد این را نمی‌دانند. دومین هدف ایجاد زمینه‌هایی جهت آموزش به دانشجویان و فارغ‌التحصیلان رشته علوم تربیتی و برنامه‌ریزی درسی می‌باشد.

عضو هیأت علمی دانشگاه بوعلی سینا خاطر نشان کرد: سومین هدف اجرای رویدادهای مهارت‌آموزی و منتورینگ در رابطه با ارتباط برنامه درسی و علوم تربیتی و با صنعت و سازمان‌هاست. هدف بعدی تدوین و تنظیم منابع مکتوب در رابطه با موضوع سیگ می‌باشد؛ به این معنا که می‌خواهیم یک‌سری نشریات و کتاب‌ها را در این زمینه آماده چاپ کنیم.

نوری کلخوران در خصوص برنامه‌های عملیاتی این سیگ در آینده عنوان کرد: برگزاری کارگاه‌های آموزشی ماهانه در حوزه‌های مختلف برنامه درسی و صنعت، طراحی و ایجاد تورهای یادگیری بازدید از سازمان‌ها و صنایع کشور، برگزاری نشست‌هایی با ذی‌نفعان سازمانی و صنعتی برنامه درسی (ارائه انتظارات و نقش‌ها)، برگزاری کلینیک یادگیری برای سازمان‌ها جهت حل معضلات و مشکلات برنامه درسی آن‌ها در حیطه سازمانی به تفکیک قطب‌های استانی کشور، توسعه شبکه منتورینگ مدیران آموزش سازمان‌ها و همچنین استعداد‌های بخش برنامه درسی توسط اعضای علمی و تجربی، برگزاری جلسات با هسته‌های برنامه درسی جهت تشریح مساعی در توسعه این بخش از دانش برنامه درسی، ارائه تجربیات زیست‌شده با موضوع برنامه درسی در قالب کافه‌های صنعتی برنامه درسی، حرکت در مسیر دریافت مجوزهای مرتبط با

فصلنامه برنامه درسی با رویکرد محیط کار و صنعت، مستندسازی فعالیت‌های موردنظر (ایجاد پنل در آپارات یا سایر شبکه‌های اجتماعی جهت بارگذاری محتوای علمی)، سفارش تدوین کتب برنامه درسی با رویکرد محیط کار و صنعت به اساتید حوزه و حمایت چاپ و نشر از آن‌ها و برگزاری المپیادهای مهارت‌سنجی جهت غنی‌سازی فرایند معرفی فارغ‌التحصیلان برنامه درسی به متقاضیان نیروی انسانی (سازمان‌ها و صنایع) برنامه‌های عملیاتی این سیگ می‌باشند.

وی پیرامون نقاط قوت سیگ برنامه درسی و صنعت گفت: ایجاد یک مأمون جدید برای فارغ‌التحصیلان علوم تربیتی و برنامه درسی و گسترش حوزه عملکردی رشته علوم تربیتی از جمله نقاط قوت ماست. به لحاظ عملکردی هم اعضای سیگ از افراد متخصص آموزش سازمانی می‌باشند؛ هیئت علمی‌هایی هستند که در این زمینه کار کردند و با صنعت و جامعه در ارتباط بودند که سبب توجه به جنبه‌های نوآورانه و ایجاد سیگ‌های نوآورانه در علوم تربیتی و برنامه درسی می‌شود.

مدیر سیگ برنامه درسی و صنعت ادامه داد: نقطه قوت دیگر کمک به اقتصاد رشته علوم تربیتی و جامعه و صنعت به صورت متقابل می‌باشد؛ یعنی ما باعث می‌شویم که سازمان‌ها رشد کنند و رشد سازمان‌ها باعث می‌شود که فارغ‌التحصیلان رشته علوم تربیتی وضعیت مالی بهتری داشته باشند یعنی امکان اشتغال فارغ‌التحصیلان را ایجاد می‌کند. همچنین کوتاه کردن مسیر اشتغال‌زایی فارغ‌التحصیلان برنامه درسی و کوتاه بودن مسیر علم و عمل نیز از دیگر نقاط قوت این سیگ می‌باشد.

وی همچنین افزایش عضوگیری و تسریع در عضویت‌گیری، تسریع اجرای برنامه‌های عملیاتی تدوین شده و تشویق دانشگاه‌ها جهت تبیین جایگاه برنامه درسی در صنعت را از جمله نقاط قابل بهبود سیگ برنامه درسی و صنعت دانست.

نوری کلخوران به معرفی اعضای سیگ برنامه درسی و صنعت پرداخت و افزود: اعضای سیگ برنامه درسی و صنعت متشکل از بنده، آقای دکتر مرتضی کریمی، دکتر کورش فتحی واجارگاه، دکتر سعید صفایی موحد، دکتر مهماندوست، دکتر هومن دوستی، خانم زهرا پورجعفریان، آقای فرهاد فتحی، آقای قادری و آقای علی مهدوی‌فر می‌باشد.

خلاصه ای از مصاحبه انجمن مطالعات برنامه درسی ایران با مدیر «سیگ برنامه درسی تربیت معلم»، دکتر رحمت اله خسروی عضو هیئت علمی دانشگاه فرهنگیان خدمت شما مخاطبان عزیز ارائه می شود:

مدیر سیگ برنامه درسی تربیت معلم گفت: ما با برگزاری گفت و گوهای بین المللی و داخلی پیرامون تربیت معلم و توسعه حرفه ای معلمان تلاش کردیم به رونق و جان گرفتن گفتمان تربیت معلم در کشور کمک کنیم. دکتر رحمت اله خسروی در گفت و گو با انجمن مطالعات برنامه درسی ایران پیرامون معرفی سیگ «برنامه درسی تربیت معلم» و اهداف و رسالت های آن اظهار کرد: سیگی که ما در آن فعالیت می کنیم برنامه درسی در تربیت معلم می باشد. توسعه گفتمان تربیت معلم هدف اصلی ماست. فعالیت این سیگ از ۲۹ خرداد ۹۸ آغاز شده است. چندین نشست با استادان ایرانی حوزه تربیت معلم که در خارج از کشور هستند برگزار شده است.

باید تلاش شود با تجارب جهانی تربیت معلم پیوند برقرار شود. آنچه مغتنم است این است که آورده های جهانی در حوزه تربیت معلم را گردآوری و هم رسانی کنیم. سیستم تربیت معلم ما باید با این سوال خودش را مواجه کند که برای کم کردن فاصله هایمان با سیستم های مترقی تربیت معلم باید چه کار کنیم. مدیر سیگ در خصوص نقاط قوت و قابل بهبود این سیگ عنوان کرد: انجمن یک نهاد دولتی با اجتماعی از علائق آزاد است. طبیعتاً تجویز در برنامه آن نباید جایی داشته باشد و نیاز است فضایی منعطف در نظر گرفته شود. وی خاطرنشان کرد سیگ توانست جنبشی به وجود آورد که افرادی که دنبال طرح تحقیقاتی بودند توانستند موضوع تحقیق خود را از همین گفتگوها استخراج کنند.

وی ادامه داد: ما علاوه بر گفتگوی تخصصی با تشکیلات آموزش و پرورش سازمان ها و مدارس ارتباط خیلی خوبی داشتیم. اما اینکه چطور می توانیم آگاهی هایی که از گفتگو با استادان ایرانی خارج از کشور به دست آوریم را به سیستم آموزش و پرورش کشور خودمان منتقل کنیم موضوع مهمی است. این استاد دانشگاه فرهنگیان اعلام کرد ما در حاشیه کنفرانس های تربیت معلم برنامه های خاص شامل پنل تخصصی در مورد معلمی، تربیت معلم، مسائل معلمی بحث جذب نگهداشت و پاسخگویی معلمان را دنبال کردیم. امسال هم همایشی تحت عنوان دانش پداگوژی محتوا در آموزش و پرورش ابتدایی برگزار خواهیم کرد. مخاطبان می توانند برای آگاهی جزئیات به سایت eepck.cfu.ac.ir مراجعه کنند.

خسروی افزود: دانشگاه فرهنگیان علی رغم نقدهای جدی که در حوزه های مختلف به آن وارد است، دانشگاهی است که توانسته با وجود نوبا بودن، خودش را در این زمینه برجسته تر نشان دهد؛ البته این مهم، ماموریت ذاتی این دانشگاه است اما ای کاش نهادها و دانشگاه های دیگر هم در این زمینه، رسالت علمی و اجتماعی خودشان را بیشتر ایفا می کردند. وی اشاره کرد که ما چهره های شناخته شده ای چون دکتر مهرمحمدی داریم که کمک زیادی به حوزه تربیت معلم به لحاظ علمی و عملی کرده اند. او تصریح کرد در گذشته ۳ دانشگاه تربیت معلم تهران، سبزوار، آذربایجان وجود داشته که اکنون به نام های خوارزمی، حکیم سبزواری و شهید مدنی شناخته می شوند.

خسروی در مورد خلاهای موجود در سیگ برنامه درسی تربیت معلم خاطر نشان کرد: سیستم با ورود افرادی که بار سیستم را بر دوش می کشند زنده می ماند مثل سیگ فعال انجمن، سیگ تربیت معلم. با این حال سرزندگی سیستم ها در سایه پشتیبانی همه عناصر حاصل می شود. ما انتظار داریم در قالب یک اجتماع یادگیری، تعاملات ارکان و مخاطبان با سیگ رقم بخورد.

عضو هیئت علمی دانشگاه فرهنگیان در خصوص برنامه آینده سیگ اظهار نظر کرد: گفتگوهای بین المللی، گفتگوهای داخلی با سیستم تعلیم و تربیت و تربیت معلم و مدارس خودمان و همچنین رویدادهای علمی، کنفرانس ها و پنل های علمی، نشست های تخصصی ادامه خواهد داشت. هم چنین در حال انجام فرایندی هستیم که تمام نشست ها و گفتگوها را مدون کنیم و به کتاب در حوزه تربیت معلم و توسعه حرفه ای معلم تبدیل کنیم. وی همچنین افزود شاید خیلی ها بصورت اسمی عضو سیگ تربیت معلم باشند اما تعداد کمی در پیشبرد اهداف سیگ تلاش می کنند. شاید هیچ فردی به اندازه دکتر مهرمحمدی برای دوام و قوام سیگ نقشی ایفا نکرده اند. از دکتر سعیدصفایی موحد هم یادی می کنم که در توسعه حرفه ای معلمان بسیار دغدغه مندند. جا دارد از چهره های بین المللی دکتر خلیل غلامی، دکتر محرم آقازاده و دکتر خداپنده لو و دیگر اساتید تشکر کنم.

خسروی در خصوص عضوگیری افزود: برای عضوگیری هیچ محدودیتی وجود ندارد. تمام معلمان ایران در تمام رشته ها و حوزه های یادگیری و مقاطع می توانند عضو سیگ شوند و از ظرفیت هایش بهره برداری کنند. بطور کلی از عضویت تمام استادان که دغدغه معلمی دارند و تمام علاقمندانی که دل در گروی رشد توانمندی معلم و معلمی دارند استقبال می کنیم. ما هیچی هزینه ای برای ثبت نام دریافت نمی کنیم فقط کفایت که اعضای سیگ عضو انجمن مطالعات برنامه درسی ایران باشند تا بتوانند از برنامه های سیگ استفاده کنند. با توجه به اینکه مسئله شناسی برای دانشجویان دکتری تبدیل به بحران شده از دانشجویان دکتری هم دعوت می کنم با حضور در این سیگ به بسیاری از سوژه های مسئله دار جهت انجام رساله دکتری دست یابند.

وی افزود: آموزش و پرورش پیشران توسعه هر کشوری است بنابراین از بزرگوارانی که در مقام استاد فعالیت می کنند و همچنین تصمیم گیرندگان سیاست گذاران که در حوزه معلمی فعالیت می کنند تقاضا دارم که سهم علمی و حرفه ای خودشان را به بحث تربیت معلم ایفا کنند. وی اظهار کرد: ما اکنون بیشتر تاملین معلم می کنیم تا تربیت معلم. اگر می خواهیم حوزه معلمی توسعه پیدا کند باید از آن تصمیم گیری های شتابزده و غیر علمی برای بحث جذب و نگهداشت و توسعه معلمان پرهیز کنیم تا سیستم تربیت معلم کشور از آنچه که هست بهتر شود.

«سیگ برنامه درسی و هنر»

خلاصه ای از مصاحبه انجمن مطالعات برنامه درسی ایران با مدیر «سیگ برنامه درسی هنر»، دکتر حسنعلی گرمایی مدرس و معاون آموزشی پردیس حکیم فردوسی البرز خدمت شما مخاطبان ارجمند ارائه می شود:

مدیر سیگ برنامه درسی هنر گفت: ما به دنبال این هستیم که از طریق فرایندهای تربیتی همراه با دانشی که تولید می شود، تجربه زیباشناختی زیادی را در کلاس‌های درس رقم بزنیم. دکتر حسنعلی گرمایی در گفت و گو با انجمن مطالعات برنامه درسی ایران در خصوص معرفی سیگ برنامه درسی هنر و اهداف و رسالت‌های آن اظهار کرد: سیگ برنامه درسی و هنر تقریباً در دهه ۹۰ مطرح شد. بنده از ابتدای سال ۱۴۰۰ مسئولیت این گروه مطالعاتی را بر عهده دارم. قبل از آن سرکار خانم دکتر کیان زحمت اداره این سیگ را بر عهده داشتند. این سیگ مطالعاتی یکی از سیگ‌های جدید است و نیاز به تولید، ترویج، اشاعه و همچنین ارزیابی دانش در زمینه تربیت هنری و تربیت هنرمندانه دارد.

وی در خصوص تربیت هنری و تربیت هنرمندانه افزود: ما از یک سو حوزه آموزش هنر را داریم؛ به این معنا که رشته‌های هنری در مدارس و دانشگاه آموزش داده می شوند، اینکه اهداف و رویکردهای آن‌ها چه هست و چه روش‌هایی دارند. بخش دوم که مهم هم می باشد؛ اینکه دنیای تعلیم و تربیت می تواند شبیه یک دنیای هنر باشد. با توجه به وجه اشتراک و تشابهی که بین آن‌ها برقرار است، صحبت از تربیت هنرمندانه، برنامه درسی زیبایی شناسانه، دانش زیباشناختی و... می شود. مسائلی مطرح شده که بیشتر به دنبال این است که مقصود فقط تربیت یک نمایش نامه نویس، نقاش و شاعر و... نباشد بلکه هر فردی که بتواند ایده، احساس، مهارت و تخیل خودش را طوری پرورش دهد که آثارش را ماهرانه تولید کند ما می‌توانیم بگوییم توانستیم ایشان را به عنوان یک هنرمند تربیت کنیم.

مدرس و معاون آموزشی پردیس حکیم فردوسی البرز بیان کرد: بنابراین صرفاً رشته‌های هنری مدنظر نیست؛ فردی که بتواند نقطه نظرات و احساسات خودش را هنرمندانه بیان کند به نوعی حاصل فرایند یک تربیت هنری بوده است. به همین خاطر مساله تربیت هنرمندانه به این معناست که فرایندهایی که ما در دنیای تربیت مانند تدریس، ارزشیابی و... داریم را بتوانیم هنرمندانه انجام دهیم و اینجا عوامل تربیتی بتوانند نقش خودشان را به صورت ویژه انجام دهند که مهم ترین آن‌ها معلمان هستند. به همین خاطر ما در ادبیات علمی هم صحبت از تدریس به مثابه هنر می‌کنیم.

گرمایی عنوان کرد: در این سیگ ما بیشتر به دنبال این هستیم که بخش دوم را پررنگ کنیم و از فرایندهای تربیتی به نوعی بتوانیم همراه با دانشی که تولید می شود و نشر پیدا می کند تجربه زیباشناختی زیادی را در کلاس‌های درسمان تولید بکنیم. به نظر من هدف اصلی که تربیت و تدریس هنرمندانه را شکل می دهد تجربه زیبایی شناسختی‌ای است که برای شاگرد رقم می خورد؛ تجربه‌ای که یادگیرنده خودش با تمام وجود در آن فرایند درگیر می شود و به اصطلاح در آن فرایند تربیتی غوطه ور می شود هر لحظه برایش شگفت انگیز و جذاب است و دوست ندارد آن لحظات تمام

شود. چنین فرایندهایی را شاید ما خیلی به ندرت در عالم تعلیم و تربیت داشته باشیم ولی قطعاً داریم.

وی بیان کرد: همه ما وقتی درگیر تماشای فیلمی خاص یا درگیر اجرای هنرمندی می شویم، دوست نداریم آن لحظه به اتمام برسد یا همچنین وقتی معلمی به خوبی سخنوری می کند، اینجا از استاد صافی یاد می‌کنم که تجربه زیبایی شناسختی را برای مخاطبانش رقم می‌زد. ما بیشتر به دنبال این هستیم که راه‌هایی که می‌توان معلمان تجربه زیبایی شناسختی را برای شاگردانشان رقم بزنند را شناسایی کنیم.

ایشان در خصوص نقاط قوت این گروه مطالعاتی گفت: این گروه علاقه‌مندان خوبی دارد و این‌ها فرصت‌هایی است که گروه باید دریابد و بتواند همکاری افرادی که به این حوزه علاقه مند هستند را جلب کند تا بتواند از آن‌ها استفاده کند. در این حوزه هم دانش نظری و هم دانش عملی تولید می‌شود. به عنوان مثال ببینید ما اکنون در حوزه کاربرد هنر در آموزش در حال فعالیت هستیم. خوب کاربرد هنر در آموزش سوای تربیت هنری آموزش و هنر هست و به دنبال آموزش از طریق هنر است. در آموزش از طریق هنر ما در واقع با دانش عملی سروکار داریم. این دانش عملی مورد استقبال معلمان قرار می‌گیرد.

وی خاطرنشان کرد: در این زمینه اثری هم با عنوان «کاربرد هنر در آموزش» آماده شده که فکر می‌کنم تا پایان سال از طریق انتشارات آییژ به چاپ برسد. در این کتاب روایت‌های معلمان جمع‌آوری شده است. معلمانی در مدارس داریم که از رشته‌های هنری برای اینکه بتوانند درس‌های غیرهنری را تدریس کنند استفاده کردند؛ این روایت‌ها معمولاً خیلی جذاب و مورد علاقه معلمان است و معلمان شاید از دانش‌های نظری خیلی استقبال نکنند ولی از دانش‌های عملی بیشتر استقبال می‌کنند.

گرمایی اضافه کرد: یکی از نقاط قوت این سیگ کاربردی ساختن دانش عملی است. اکنون یکی از برنامه‌هایی که ما بعد از چاپ کتاب سعی در انجام آن داریم این است که هر کدام از روایت‌ها و تجربه‌هایی که جمع‌آوری کردیم را در یک جلسه بتوانیم مورد توصیف، نقد و ارزیابی قرار دهیم و مخاطبان در مورد آن صحبت کنند. البته فعالیت‌های ما مقداری نیازمند تلاش بیشتری است؛ ما مساله سردرگمی در فضای مجازی را نیز داریم یعنی به اصطلاح اینکه همه مخاطبان در یک فضای خاصی وجود داشته باشند. اگر بستر بهتر فراهم شود خیلی راحت می‌توان مخاطبین را پیدا کرد و با آن‌ها ارتباط برقرار کرد.

هنر را ادامه می دهیم و اگر بتوان همایش مشترکی با فرهنگستان هنر برگزار کرد بسیار خوب است، پیشنهاد این کار هم مطرح شده است.

گرمایی تصریح کرد: شورای مشورتی ما خانم دکتر کیان از دانشگاه خوارزمی، استاد اشرافی استاد بازنشسته حوزه تربیت هنری در مشهد و دو سه نفر از فارغ التحصیلان دوره دکتری هستند که رساله‌شان در حوزه هنر بوده است. ما کانال گروه را معرفی کردیم. ان شاءالله بتوانیم در همایش «برنامه درسی و مسئولیت اجتماعی» که در دانشگاه اهواز برگزار خواهد شد، از طریق دوستانی که هستند تبلیغات بهتری داشته باشیم. از همه دوستانی که در حوزه انجمن مطالعات برنامه درسی هستند تشکر می کنم چراکه انجمن همانطور که سایر گروه های مطالعاتی به آن اشاره کردند مکانی است که افراد با علاقه شخصی در آن حضور پیدا می کنند و با انگیزه درونی زحمت می کشد؛ لذا از همه افرادی که در راه اندازی انجمن، ادامه انجمن و مدیریت انجمن تلاش می کنند و سایر اعضای سیگ های دیگر که زحمت می کشند تشکر می کنم. امیدوار هستیم که بتوانیم تلاش هایی را انجام دهیم که انجمن روزه روز تقویت شود.

گرمایی اضافه کرد: چند نشست علمی در این حوزه برگزار شده است. زمانی که من مسئولیت سیگ را بر عهده گرفتم صفحات مجازی و کانال آماده و عضوگیری کردیم و حتی یک شورای مشورتی تشکیل دادیم. بعد از معرفی کتاب ها و کنش نسبت به فعالیت های خاصی که مربوط به معلمان خلاق و هنرمند هست، نشست علمی با خانم مطهر نیا که به عنوان معلم نمونه از طرف یونسکو انتخاب شده بودند برگزار کردیم تا ایشان هنر معلمی خود را توصیف کنند. نشست بسیار جذابی بود که در زمستان ۱۴۰۰ برگزار شد. همچنین با فرهنگستان هنر هم رایزنی انجام شد و درحال انعقاد تفاهم نامه با آنان هستیم. من دوستان فعالی که در این گروه دارای دانش تخصصی هستند را به فرهنگستان معرفی کردم تا با فرهنگستان هنر بتوانیم برنامه های علمی مشترکی را برگزار کنیم.

وی ادامه داد: همچنین یک سری منابع خواندنی را معرفی کردیم و آن ها تقریباً به اتمام رسیده است. بعضی از برنامه های ما مانند برگزاری نشست و آثار و... ادامه برنامه های فعلی است اما ما رایزنی با فرهنگستان

«سیگ روش شناسی پژوهش در برنامه درسی»

مصاحبه انجمن مطالعات برنامه درسی ایران با مدیر «سیگ روش شناسی پژوهش در برنامه درسی»، دکتر ابراهیم طلائی عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت مدرس خدمت شما مخاطبان گرانقدر ارائه می گردد:

مجازی رفتیم. در روش مجازی هم مشارکت کمتر بود و یک نکته دیگر اینکه روش تحقیق موضوعی عملی و کاربردی است و به عبارتی خیلی دیدنی هست تا شنیدنی. بنابراین جریان کمی کند شد و اکنون تقریباً به نقطه نامطلوب خودش رسیده است. طلائی با اشاره به اینکه مدتی است که ما نشست برگزار نکردیم، اضافه کرد: امیدوارم با باز شدن دانشگاه ها ما بتوانیم اولین نشستمان را در سال ۱۴۰۱ یا اوایل سال ۱۴۰۲ برگزار کنیم و امیدواریم با همت علاقه مندان به این حوزه این کار دوباره قوت بگیرد.

وی در خصوص عملکرد گذشته گروه مطالعاتی روش شناسی پژوهش در برنامه درسی بیان کرد: عملکرد گذشته ما خیلی خوب بوده است. ما قریب به ۵۵ نشست علمی ماهانه برگزار کردیم و وبلاگی تحت عنوان Education Research methodology وجود داشت که همه خلاصه ها، اسلایدها، گزارش های قبل و بعد، منابع و... را در آنجا قرار می دادیم که البته اکنون هم فعال است و با سرچ در گوگل می توانید آن را پیدا کنید و به نشست های قبلی دسترسی پیدا کنید. گذشته ما گذشته خوبی بوده ولی اکنون، اکنون خوبی نیست و امیدوارم بتوانیم این مسئله جبران کنیم. در این راستا، از نشست های علمی برگزار شده کتابی استخراج شده که باید ویراستاری و به چاپ برسد. طلائی افزود: در مورد اعضای فعال این سیگ، خانم منامهدیان در مراحل مختلف و این اواخر هم خانم زری آقاجانی زحمات زیادی را متقبل شدند که از آنان تشکر می کنم.

مدیر سیگ روش شناسی پژوهش در برنامه درسی گفت: هدف از این گروه بحث و بررسی راجع به روش های مختلف پژوهش در حوزه برنامه درسی و همچنین تعلیم و تربیت است. دکتر ابراهیم طلائی در گفت و گو با انجمن مطالعات برنامه درسی ایران در خصوص اهداف و رسالت های گروه مطالعاتی «روش شناسی پژوهش در برنامه درسی» اظهار کرد: نام گروه ما «روش شناسی پژوهش در حوزه برنامه درسی» است. هدف از این گروه بحث و بررسی راجع به روش های مختلف پژوهش در حوزه برنامه درسی و همچنین تعلیم و تربیت است. این هدف دارای دو وجه است؛ یکی وجه تکنیکی که به دنبال روش های تحقیق است یعنی تکنیک ها و روش های تحقیق را در پژوهش های کمی و کیفی بحث و بررسی می کنیم. جنبه دوم روش شناسی تحقیق است و بیشتر به بعد معرفت شناسی، هستی شناسی و مبانی فلسفی روش تحقیق و پژوهش های علوم اجتماعی و تربیتی و برنامه درسی می پردازد.

عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت مدرس با بیان اینکه ما از سال ۸۰ فعالیت مان را شروع کردیم و اکنون گروه روش شناسی پژوهش در برنامه درسی ۱۱ ساله شده، افزود: نقطه قوت این گروه آن است که این موضوع متعلق به همه محققین و مدرسان حوزه تعلیم و تربیت و برنامه درسی می باشد و بنابراین همه به این موضوع علاقه مند می باشند. از آن طرف در این زمینه نیاز بسیاری در کشور وجود دارد که تحقیقات را با روش های تحقیق مستدل تر و متقن تر کنیم.

وی عنوان کرد: نقطه ضعف گروه ما این است که بعد از ورود کرونا، توانستیم نشست های مرتب حضوری را برگزار کنیم و به سمت روش

« سیگ برنامه درسی و فرهنگ »

خلاصه ای از مصاحبه انجمن مطالعات برنامه درسی ایران با مدیر «سیگ برنامه درسی و فرهنگ»، دکتر زهرا نیک نام عضو هیئت علمی دانشگاه خوارزمی خدمت شما مخاطبان فهیم ارائه می شود:

مدیر سیگ برنامه درسی و فرهنگ و عضو هیئت علمی دانشگاه خوارزمی گفت: برای من رسالت و هدف سیگ فهم، توسعه و ترویج فرهنگ و طراحی به مثابه رویکردی به پژوهش و نیز مولفه بنیادین هرسایست طراحی تدوین و عمل برنامه درسی است. دکتر زهرا نیک نام در گفت و گو با انجمن مطالعات برنامه درسی ایران پیرامون معرفی سیگ برنامه درسی و فرهنگ، اهداف و رسالت یا چشم انداز آینده فعالیت های این سیگ اظهار کرد: سیگ برنامه درسی و فرهنگ یکی از با سابقه ترین سیگ های انجمن ماست. این سیگ از سال ۱۳۹۱ و به دنبال طرح «فرهنگ» و «چندفرهنگی گرای» به عنوان کلید واژه اصلی در رساله های دکتری اواخر دهه ۸۰ شروع به کار کرد. در ۴ سال اول فعالیت آن، آقای دکتر علیرضا صادقی، مدیریت آن را برعهده داشتند. از سال ۱۳۹۵ با رفتن ایشان به فرصت مطالعاتی، مسئولیت این سیگ با من بوده و تاکنون نیز ادامه داشته است. وی ادامه داد: مقوله فرهنگ برای برنامه درسی فقط یک حوزه موضوعی نیست بلکه یک مولفه بنیادی و چشم انداز پژوهشی است. برای مثال من به حوزه موضوعی آموزش علوم تجربی، با توجه به پیشینه رشته ای و کاری ام به عنوان معلم پیشین فیزیک، علاقه دارم و یکی از قلمروهای پژوهشی من است. منتها کارهای من در این قلمرو، با نگاه و از منظر فرهنگی است. همه حوزه های موضوعی و عرصه های مختلف عمل، پژوهش و سیاست گذاری برنامه درسی را می توان از همین منظر دنبال کرد. مثلا تدریس، تربیت معلم، تربیت اخلاقی، برنامه درسی مطالعات اجتماعی، برنامه های درسی دوره های تحصیلی، سیاست گذاری برنامه درسی، ارزشیابی، یادگیری، برنامه درسی و عدالت و برابری، جنسیت، دین، توسعه، ... همگی می تواند از منظر رویکرد فرهنگی به برنامه درسی مطالعه شود. برای باز کردن منظورم، دو توضیح لازم است.

اول آنکه بافت و محیط و به تعبیر شوایی آن میلیو و به تعبیر پیچیده تر آن، فرهنگ یکی از مولفه های مشترک و عام برنامه درسی است که شواب در برنامه درسی در کنار سه عنصر اصلی معلم، یادگیرنده و موضوع درسی، بر آن تاکید می کند. شواب تعاملات پیوسته و پویای این مولفه های مشترک را برای سیاست، تدوین و پژوهش برنامه درسی لازم می داند. نویسندگان کتاب راهنمای برنامه درسی در تربیت The SAGE Guide to Curriculum in Education اثر هی، شولتز و شوبرت (۲۰۱۵) سیج ۱۸ گونه از محیط را در هجده فصل مستقل نام می برند و به تفصیل توضیح می دهند. در واقع حدود یک چهارم حجم این کتاب مفصل به این مبحث و معرفی منابع و روش شناسی ها و دستور کارهای پژوهشی مرتبط با این مولفه اختصاص دارد.

دوم آنکه، فرهنگ را می توان آنگونه که خانم پاملا بلوتین ژوزف و همکاران در ویراست دوم کتاب فرهنگ های برنامه درسی (۱۳۹۹) آورده اند چشم انداز و رویکرد به برنامه درسی دانست. خانم ژوزف و همکاران، کتابشان را ترکیبی از پژوهش فلسفی و انسان شناسانه

(Anthropological) معرفی کرده اند. به این معنا که در برنامه ریزی درسی باید هم اموری مانند چشم اندازها و اهداف و سیاست های آموزشی لحاظ شوند و هم هنجارها، اقدامات، برنامه ها و باورهای جاری در کلاس درس و مدارس مد نظر باشد. این چشم انداز، می تواند جهت گیری پژوهش های رایج دانشگاهی، به ویژه رساله های دکتری کشورمان را اساسا تغییر دهد. شاید به دلیل اهمیت این چشم انداز در ادبیات رشته است که در دانشنامه مطالعات برنامه درسی آکسفورد (۲۰۲۲) به سروراستاری شوبرت و هی یک فصل به آن اختصاص یافته است.

نیک نام افزود: با توضیحات فوق برای من هدف سیگ توسعه و ترویج فرهنگ به مثابه رویکردی به پژوهش و نیز مولفه بنیادین سیاست طراحی و تدوین و عمل برنامه درسی است. ایشان در خصوص نقاط قوت و ضعف کنونی سیگ افزود: نقاط قوت سیگ از قوت اندیشه ای و نفوذ عمیق بحث فرهنگ و نگاه فرهنگی در ادبیات رشته و نیز نیازهای داخلی و بومی ما درحوزه برنامه درسی ناشی می شود. یعنی نگاه انسان شناسانه در بطن رویکرد فرهنگی قرار دارد و اقدامات پژوهش ما را به سمت فهم تجربه زیسته سوق می دهد. برای مثال تجربه زیسته دانش آموز یا معلم به عنوان دو عنصر اساسی برنامه درسی، وقتی به خوبی قابل فهم و تفسیر است که در بافت ایرانی آن با همه پیچیدگی های نهادی، تاریخی، سیاسی، اقتصادی و اجتماعی، جنسیتی، الهیاتی و ... و به تعبیر پانیناری آن به برنامه درسی به مثابه «متن» و گفت و گوهایی مستمر، پویا و پیچیده در آن باره دیده شود. این کل نگری و بینا و فرارستگی جزء ماهیت اصلی برنامه درسی چه به عنوان رشته و چه به عنوان عمل و حرفه است.

او اشاره کرد: رویکرد روش شناسی کیفی که همگی اذعان به تناسب آن با ماهیت رشته و آیین و فرهنگ ایرانی دارد قوت برجسته دیگر رویکرد فرهنگی به برنامه درسی و بالتبع سیگ ماست. روش های تحقیق کیفی متعدد در نگاه فرهنگ گرا به برنامه درسی جایگاه مهم و بارز دارند: روش های تحقیق تاریخی و تبارشناسانه، مردم نگاری، تحلیل گفتمان، نشانه شناسی، روایت پژوهشی، نظریه مبنائی و ... اساسا به اقتضای توجه به بافت و فرهنگ «ایران»، و تبدیل آن به کلید واژه اصلی تحقیق و عمل برنامه درسی، بطور طبیعی، آن فعالیت خواه در سیگ ما باشد خواه در اقدامات دیگر اهمیت خاص می یابد. از این رو به نظرم سیگ فرهنگ و برنامه درسی، در میان سیگ های دیگر انجمن از جایگاه و تخصص خاصی دارد.

عنوان «مساله مدرسه» از آقای دکتر فاضلی که قرار است در میزگرد نقد آقایان دکتر موسی پور، دکتر عراقیه و دکتر آفاصلح حضور داشته باشند. وی افزود: مشارکت در نشست و برنامه های بخش های دیگر انجمن (مانند برنامه گرامی داشت معلم کنشگر و عدالت خواه، مرحوم بهلولی)، نشست های تخصصی در همایش های انجمن، برگزاری کارگاه (روش تحقیق مردم نگاری، ...) و نظایر این هم بخش دیگری از فعالیت های ما بوده است.

نیک نام بیان کرد: مفهوم مهم دیگر مورد نظر گروه، توسعه است. برنامه ریزی به طور کلی و برنامه ریزی درسی، در چشم انداز برنامه های توسعه و سیاست فرهنگی کشور معنا می یابد. اساسا برنامه ریزی درسی در سطح ملی بدون ربط و برقراری نسبت با سیاست های کلان کشور و برنامه های توسعه بی معناست. به همین منظور نشست مجازی با حضور آقای دکتر فرشاد مومنی با عنوان فرهنگ، توسعه و برنامه درسی داشتیم که حقیقتا بسیار ایده بخش و بصیرت آفرین بود.

وی اظهار کرد: بخش دیگری از فعالیت های دیگر سیگ معرفی و اطلاع رسانی رخدادهای مرتبط علمی و آموزشی و سیاستی در کانال تلگرامی این گروه است. خوشبختانه تلگرام امکان خوبی برای آرشیو کلیه فعالیت های گروه ماست. تلاش شده گزارش های صوتی و تصویری و متنی نسبتا کاملی از فعالیت های گروه در این فضای مجازی ثبت و ضبط شود و امکان بهره برداری سهل و بدون هزینه از آن برای همه علاقه مندان به این حوزه فراهم شود.

وی ادامه داد: در این سالها پشت گرمی ما، نظرات و همراهی های ارزشمند و حمایت گر این عزیزان و دانشجویان و دانشجوین و دانش آموزان دکتري رشته و البته روسای انجمن در ادوار مختلف بوده است که همواره مشوق و انگیزه بخش من بوده اند. دانشجویان دکتري که سال های اخیر رساله های دکتري شان را با رویکرد فرهنگی انجام داده یا در حال انجام دادن هستند هم بطور مستقیم و غیر مستقیم اعضا گروه ما محسوب می شوند. نیک نام تصریح کرد: همکاری و عضویت در گروه برنامه درسی و فرهنگ برای کلیه علاقه مندان به این حوزه امکان پذیر است و دوستان برای برقراری ارتباط با ما می توانند از طریق کانال تلگرامی <http://t.me/curriculumculture> و نشانی ایمیل niknam@khu.ac.ir داوطلبی یا مطالبشان را منعکس کنند.

وی در خصوص عملکرد گذشته سیگ بیان کرد: این سیگ از فعال ترین سیگ های انجمن بوده در دوره هایی که آقای دکتر صادقی مسئولیت داشتند سخنرانی ماهانه با مشارکت استادان برجسته رشته و اساتید خارج از کشور برگزار شد. بعد از آن هم که من مسئولیت گرفتم، ابتدا و در سه سال اول با محوریت موضوع «برنامه درسی و فرهنگ: تجربه ایرانی» سخنرانی های فصلی خود را دنبال کردیم. این کار برای من تجربه جالبی بود. زیرا حول یک مضمون محوری از اصحاب نظر و عمل تعلیم و تربیت دعوت کردیم تا از تجربه های زیسته خود در تدریس، پژوهش، مدیریت و کنشگری عرصه عمومی تعلیم و تربیت سخن بگویند و نقش فرهنگ را در این امور به ما بنمایانند. یک نخ تسبیح مشترک در میان همه این سلسله نشست ها وجود داشت و آن هم توجه به «تجربه ایرانی» بود. در این دوره از همراهی و سخنرانی عزیزانی چون آقای دکتر نعمت الله فاضلی، آقای دکتر محمدرضا نیستانی، خانم دکتر ژیلایا حیدری، آقای دکتر خسرو باقری، آقای دکتر صادقی، خانم دکتر رائیکا خورشیدیان، سه نفر از دانشجویان تحصیلات تکمیلی و دانش آموختگان کشور هند و افغانستان (آقایان دکتر محمد حیدر یعقوبی، سیدرضا نکیر و دکتر سید محمد جواد عسگری)، آقای دکتر سرکارآرانی و آقای دکتر اسدالله مرادی، آقای دکتر نعمت اله موسی پور، آقای دکتر مقصود فراستخواه، آقای دکتر کورش فتحی واجارگاه، آقای دکتر غلامرضا حاجی حسین نژاد، خانم دکتر آمنه احمدی و آقای دکتر عیسی ابراهیم زاده بهره مند شدیم.

وی گفت: نقد و بررسی کتاب های مرتبط با حوزه فرهنگ و برنامه درسی نیز در سال های اخیر مورد توجه گروه ما بوده که در قالب کمیسیون نقد و ارزیابی انجمن پی گرفتیم: چند کتاب در این حوزه معرفی و بررسی شد که شامل کتاب «آموزش می تواند جامعه را تغییر دهد؟» از مایکل اپل با حضور مترجم، خانم نازنین میرزاییگی و خانم دکتر گویا و آقای دکتر علی خورشیدی طاسکوه؛ کتاب «مرگ و زندگی نظام مدارس بی نظیر آمریکا»، از خانم دایان داویچ با حضور مترجم، آقای دکتر ایزدی، و آقایان دکتر مهرمحمدی و دکتر امانی طهرانی بودند.

مدیر سیگ برنامه درسی و فرهنگ عنوان کرد: به زودی (۲۷ دی ماه ۱۴۰۱) نیز جلسه نقد و بررسی کتاب تازه تالیفی در پیش داریم، با

«گروه مطالعاتی تربیت اقتصادی و شغلی»

مصاحبه انجمن مطالعات برنامه درسی ایران با معاون «گروه مطالعاتی تربیت اقتصادی و شغلی»، عارفه عرب خدمت علاقه مندان ارائه می گردد:

معاون گروه مطالعاتی تربیت اقتصادی و شغلی انجمن مطالعات برنامه درسی ایران گفت: ارزشی که ما برای کودکان و نوجوانان قائلیم؛ بحث اینکه استعداد آن ها شناخته شود، اینکه مهارت های سواد مالی و مدیریت اقتصادی را داشته باشند و بتوانند در طولانی مدت به یک کارآفرین

تبدیل شوند برای ما بسیار مهم است. عارفه عرب در گفت و گو با انجمن مطالعات برنامه درسی ایران پیرامون معرفی گروه درسی تربیت اقتصادی و شغلی انجمن و اهداف و رسالت های آن اظهار کرد: آموزش و پرورش در تمام اشکال خود به عنوان پیش شرط ضروری در برنامه توسعه محسوب می شود و ما برآن شدیم تا این قسمت از سند تحول را که کمتر به آن توجه شده پررنگ تر کنیم و برای آن محتوا تولید کنیم. در این قسمت بحث شناسایی استعداد های کودکان، آموزش مهارت های سواد مالی و مدیریت اقتصادی و تبدیل شدن آنان به کارآفرین در طولانی مدت برای ما بسیار مهم است.

ادامه سخنان عارفه عرب:

عرب تصریح کرد: مطالعه‌ای در مورد بسیاری از کشورهای دنیا انجام شد. این مطالعه نشان داد که این مفاهیم از ۳ و ۴ سالگی به کودکان آموزش داده می‌شود. کتاب‌ها و گروه‌های منسجمی وجود دارند که یا در داخل بدنه آموزش و پرورش و یا خارج از آن در حال انجام این فعالیت هستند، خود آموزش و پرورش نقش بسیار مهمی می‌تواند در شکوفاساختن استعدادها و خلاقیت‌های بالقوه بچه‌های این مرزوبوم داشته باشد. ما هم بر آن شدیم تا در قالب یک گروه شروع به تولید محتوا و اجرای عملیاتی این قسمت از ساحت سند تحول بنیادین کنیم.

معاون گروه مطالعاتی تربیت اقتصادی و شغلی انجمن مطالعات برنامه درسی ایران افزود: در این زمینه اهدافی مدنظر ما بوده؛ یکی از این اهداف استعدادیابی دانش‌آموزان بر اساس هوش‌های چندگانه و آماده‌سازی بستر مناسب برای به‌روزرسانی توانمندی‌های ویژه این دانش‌آموزان است؛ دوم اینکه تولید محتوا و اجرای محتوا در سه حوزه سواد مالی، مدیریت اقتصادی و کارآفرینی منطبق بر برنامه درس ملی با رویکرد اقتصادی اسلامی انجام شود؛ سومین هدف و چشم‌انداز آشنایی دانش‌آموزان با مشاغل آینده و زمینه‌سازی برای مشارکت فعال آن‌ها در این عرصه‌ها و اینکه بتوانند آینده‌پژوهی در شغلشان چه برای اولیا و چه برای دانش‌آموزان داشته باشند و در این راستا به انتخاب‌های درست دست بزنند.

وی در ادامه بیان کرد: هدف دیگر هم تدوین اطلس مشاغل موردنیاز هر استان با توجه به پتانسیل آن منطقه برای بازار کار و توجه به شغل‌های ماندگار در آینده بود چون با توجه به دکترین آینده پژوهشی، خیلی از تغییرات مهم در حوزه مشاغل در ۱۰ یا ۱۵ سال آینده اتفاق می‌افتد. بنابراین بسیار مهم است که بچه‌ها و خانواده‌ها نگاه درست و

بهبندی‌های در این قسمت داشته باشند و تدوین اجرای محتواهای مهارت‌آموزی برای دانش‌آموزان در زمینه مشاغل و کارآفرینی بر اساس سند تحول انجام شود. هدف دیگر توانمندسازی شایستگی‌های عمومی دانش‌آموزان و هدف دیگر آشنایی با خوشه‌های شغلی و مسیریابی شغلی برای هر دانش‌آموز و در قسمت آخر اجرای طرح خوانای آموزش و پرورش و تلفیق آن با مفاهیم سواد مالی و کارآفرینی و انتخاب شغل است. این اهداف مدنظر مجموعه بوده و بر این اساس، برنامه‌ها و محتوا برای کودکان و نوجوانان انجام شده است.

عرب گفت: نقاط قوت مجموعه این هست که بسیاری متخصص در زمینه کودک و نوجوان، کارآفرینی و سواد مالی و حوزه‌های روان‌شناسی و جامعه‌شناسی دور هم جمع شدند تا بتوانند در این زمینه همراهی لازم را داشته باشند و نقاط قابل بهبود این که هنوز انسجام سازمانی اتفاق نیفتاده و زمان‌بر است. روی بحث شرح وظایف و مسائلی از این نوع نیز باید کار شود و یکسری فعالیت‌های داخل سازمانی انجام شود که نیاز به گذران زمان است. در مجموع کسانی که مشغول به فعالیت هستند دارای پتانسیل مناسب برای ارائه فعالیت منطبق بر چشم‌انداز و اهداف مجموعه می‌باشند.

«نگاهی به سیگ‌ها (گروه‌های مطالعاتی) انجمن مطالعات برنامه درسی ایران»

☐ برنامه درسی تربیت معلم	☐ برنامه درسی پیش از دبستان و دبستان
☐ برنامه درسی و نظریه ادبی	☐ برنامه درسی هنر
☐ برنامه درسی و صنعت	☐ برنامه درسی تربیت بدنی
☐ فاوا و برنامه درسی	☐ برنامه درسی ادبیات فارسی
☐ هویت کاوی برنامه درسی	☐ برنامه درسی ریاضیات و علوم
☐ عمل فکورانه در برنامه درسی	☐ برنامه درسی انشا و نویسندگی
☐ مطالعات عصب‌شناسی تربیتی	☐ برنامه درسی و فرهنگ
☐ روش‌شناسی پژوهش در برنامه درسی	☐ برنامه درسی تربیت اقتصادی و شغلی

گزارشی از نشست های علمی انجمن

دومین نشست «کاوشی در ابتکار عمل سند جدید برنامه درسی ژاپن (۲۰۲۰)»

دومین نشست علمی

«کاوشی در ابتکار عمل سند جدید برنامه درسی ژاپن (2020)»

سخنران

پروفسور تسو کوراموتو
دانشگاه فرهنگ و هنر شیزوکا
عضو انجمن مطالعه برنامه درسی ژاپن

مدیر جلسه

دکتر محمود مهرمحمدی
استاد تمام مطالعات برنامه درسی
دانشگاه تربیت مدرس

دومین نشست «کاوشی در ابتکار عمل سند جدید برنامه درسی ژاپن (۲۰۲۰)» توسط کمیسیون روابط بین الملل انجمن مطالعات برنامه درسی ایران برگزار شد.

به گزارش انجمن مطالعات برنامه درسی ایران؛ این جلسه با حضور سخنران کلیدی پروفسور تسو کوراموتو از دانشگاه فرهنگ و هنر شیزوکا، با مدیریت پروفسور محمود مهرمحمدی و نیز همراهی استادان و متخصصان برنامه درسی و نیز دانشجویان تحصیلات تکمیلی این رشته ۷ دی ماه ۱۴۰۱ در ساعت ۱۳:۳۰ روز چهارشنبه به صورت مجازی آغاز شد.

ابتدا آقای دکتر مهرمحمدی صحبت های مقدماتی جهت ورود به بحث اصلی را فراهم نموده و پروفسور کوراموتو به صحبت درباره نوآوری های انجام شده در سند برنامه درسی جدید ژاپن پرداختند. ایشان به ۲ کلمه کلیدی در این سند یعنی: یادگیری فعال و مدیریت برنامه درسی و برنامه درسی مشارکتی با جامعه اشاره و توضیحات کاملی ارائه کردند.

ایشان در ادامه به استانداردهای جدید برنامه درسی ملی ژاپن و مزایای آن و نیز مضامین مهم آموزشی این استانداردها در برنامه درسی ملی اشاره داشتند. مدیریت دانش با درس ژوهی، از محورهای دیگر صحبت ایشان بود. در نهایت ایشان به شرح ملاحظاتی که در طراحی طرح های درس باید در نظر گرفته شود، پرداختند. در ادامه و در پایان هر بخش از سخنرانی ایشان، سوالات حاضرین مطرح و جناب کوراموتو پاسخ دادند و نهایتاً بعد از دو ساعت، آقای دکتر مهرمحمدی ضمن قدردانی از حضور و سخنرانی ارزشمند ایشان، جمع بندی مطالب جلسه را انجام و سوالات حاضرین را پاسخ دادند. در آخر، رئیس کمیسیون، ضمن سپاس گذاری از پروفسور کوراموتو و جناب آقای دکتر مهرمحمدی؛ از حاضرین در جلسه، برای شرکت در نشست های آتی کمیسیون دعوت به عمل آوردند.

نشست «فرا برنامه درسی تربیت اخلاقی: چرایی و چیستی»

نشست علمی- تخصصی «فرا برنامه درسی تربیت اخلاقی: چرایی و چیستی» در تاریخ ۱۴ دی ماه ۱۴۰۱ ساعت ۱۰ تا ۱۲ در سالن جلسات پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش برگزار شد.

نشست «نقد و بررسی کتاب مسئله مدرسه: بازاندیشی انتقادی درباره آموزش و پرورش ایران»

کمیسیون نقد و ارزیابی انجمن مطالعات برنامه درسی ایران نشست «نقد و بررسی کتاب مسئله مدرسه: بازاندیشی انتقادی درباره آموزش و پرورش ایران» را در تاریخ ۲۷ دی ماه ۱۴۰۱ از ساعت ۱۶:۳۰ تا ۱۹ به صورت مجازی در آدرس <http://vroom.um.ac.ir/icsa> برگزار شد.

به گزارش انجمن مطالعات برنامه درسی ایران؛ اعضای این نشست دکتر نعمت الله فاضلی مولف کتاب و ناقدان این نشست دکتر نعمت الله موسی پور عضو هیئت علمی دانشگاه هرمزگان، دکتر علیرضا عراقیه عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی و دکتر روح الله آقا صالح عضو هیئت علمی دانشگاه ایالتی هامبولت آمریکا بودند. دکتر زهرا نیک نام عضو هیئت علمی دانشگاه خوارزمی نیز دبیری نشست «نقد و بررسی کتاب مسئله مدرسه: بازاندیشی انتقادی درباره آموزش و پرورش ایران» را عهده دار بودند.

کمیسیون نقد و ارزیابی انجمن مطالعات برنامه درسی ایران

نقد و بررسی کتاب مسئله مدرسه:
بازاندیشی انتقادی درباره آموزش و پرورش ایران

اربابان نشست:

مؤلف کتاب: دکتر نعمت الله فاضلی

مناقشه کننده:

- دکتر علیرضا عراقیه: عضو هیئت علمی دانشگاه هرمزگان
- دکتر علیرضا موسی پور: عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی
- دکتر روح الله آقا صالح: عضو هیئت علمی دانشگاه ایالتی هامبولت آمریکا
- دبیر نشست: دکتر زهرا نیک نام: عضو هیئت علمی دانشگاه خوارزمی

زمان: سه شنبه ۲۷ دی ماه ۱۴۰۱ از ساعت ۱۶:۳۰ تا ۱۹

آدرس نشست: <http://vroom.um.ac.ir/icsa>

دوره آموزشی الکترونیکی «شیوه‌های مدیریت مصرف رسانه‌ای کودکان توسط والدین»

دوره آموزشی الکترونیکی «شیوه‌های مدیریت مصرف رسانه‌ای کودکان توسط والدین» توسط انجمن مطالعات برنامه درسی ایران، شعبه خراسان رضوی برگزار شد.

محورهای این دوره شامل شیوه‌ها و تکنیک‌های آموزش سواد رسانه به کودکان توسط والدین، ابزارهای کنترل و نظارت والدین بر مصرف رسانه‌ای کودکان (معرفی برنامه‌های موبایلی کنترل و نظارت، مرورگرهای ویژه، مدیریت کنسول بازی، سیم کارت کودک و...)، سبب مصرف رسانه‌ای مطلوب کودکان به تفکیک جنس و رده سنی و علائم اعتیاد رسانه‌ای کودکان و راهکارهایی رهایی از آن بود.

مدرس این دوره دکتر حسن اسلامیان، دانش‌آموخته پسادکتری حوزه آموزش و روانشناسی، مدرس دانشگاه‌های فردوسی مشهد، فرهنگیان و امام رضاع) و نائب رئیس انجمن شعبه خراسان رضوی مدرس بودند.

این دوره قابل استفاده برای والدین، معلمان، مربیان تربیتی، دانشجویان و فعالان حوزه تربیت رسانه‌ای بوده و در پایان گواهی معتبر به شرکت‌کنندگان اعطا گردید. این دوره به صوت مجازی در روزهای ۱۴ و ۲۱ بهمن ماه برگزار شد.

انجمن مطالعات برنامه درسی ایران - شعبه خراسان رضوی برگزار می‌کند:
دوره آموزشی الکترونیکی «شیوه‌های مدیریت مصرف رسانه‌ای کودکان توسط والدین»

مدرس: دکتر حسن اسلامیان؛ دانش‌آموخته پسادکتری حوزه آموزش و روانشناسی، مدرس دانشگاه‌های فردوسی مشهد، فرهنگیان و امام رضاع) و نائب رئیس انجمن

محورهای دوره:
- شیوه‌ها و تکنیک‌های آموزش سواد رسانه به کودکان توسط والدین
- ابزارهای کنترل و نظارت والدین بر مصرف رسانه‌ای کودکان (معرفی برنامه‌های موبایلی کنترل و نظارت، مرورگرهای ویژه، مدیریت کنسول بازی، سیم کارت کودک و...)
- سبب مصرف رسانه‌ای مطلوب کودکان به تفکیک جنس و رده سنی
- علائم اعتیاد رسانه‌ای کودکان و راهکارهایی رهایی از آن

هزینه برگزاری دوره ۱۰۰,۰۰۰ تومان
جهت ثبت نام به شماره تماس ۰۵۱۸۹۵۳۵۱ - ۰۵۱۸۹۵۳۵۱ پیامک ارسال شود.

مدت زمان دوره دو جلسه ۴ ساعته (مجموعاً ۸ ساعت)
جمعه‌ها ساعت ۱۶ الی ۱۴ - روزهای ۱۴ و ۲۱ بهمن ماه
لینک برگزاری دوره آموزشی برای ثبت نام کنندگان ارسال می‌شود.

کارگاه «کارآفرینی و راه اندازی کسب و کار» ویژه دانش‌آموختگان رشته مطالعات برنامه درسی

نوزدهمین همایش ملی انجمن مطالعات برنامه درسی ایران
برنامه درسی و سبب اجتماعی
۱۴۰۱ - اسفند ماه
19th National Conference of the Iranian Association of Curriculum Studies
www.iaacs19.ir

کارگاه علمی همایش
رژها رایان راد - دکترای رهبری کسب و کار
موضوعات: برنامه درسی - کارآفرینی و راه اندازی کسب و کار ویژه دانش‌آموختگان رشته مطالعات برنامه درسی

هزینه ثبت نام: ۶۰۰ هزار تومان (شامل: ۴۰۰ هزینه برای انجمن مطالعات برنامه درسی ایران، شماره حساب به نام انجمن مطالعات برنامه درسی ایران: ۸۵۸۴۹۳۵، شماره کارت: ۵۵۸۹۴۷۰۰۰۴۳۹۵۲، ۰۵۱۸۹۵۳۵۱ - ۰۵۱۸۹۵۳۵۱)
مدرس کارگاه: دکتر محمدی (۰۵۱۸۹۵۳۵۱ - ۰۵۱۸۹۵۳۵۱)
https://www.skyroom.online/chi/saco/icsa-19-w1
دوره از طریق کام رایبری و رمز عبور اختصاصی

این کارگاه با هدف آشنایی و توانمندسازی دانش‌آموختگان رشته برنامه درسی با طراحی کسب و کارهای مرتبط با رشته برنامه درسی، استفاده از ظرفیت‌های کنونی کشور، شرکت‌های نوآفرین و حمایت‌های مربوطه، و معرفی منابع برای خودیادگیری به منظور دستیابی به اشتغال پایدار آنان مطابق برنامه راهبردی انجمن مطالعات برنامه درسی ایران طراحی شده است. در همین راستا و برای مطالعه موردی دو فرصت کسب و کاری در زمینه رشته برنامه ریزی درسی را از ایده تا اجرا بررسی می‌کنیم و به منابع لازم برای پیاده‌سازی موفقیت آمیز آنان نیز خواهیم پرداخت. از سال ۱۴۰۲ بهگشت کارآمد و انجمن مطالعات برنامه درسی ایران به عنوان راهبران آموزشی این طرح از شرکت کنندگان حمایت خواهند کرد تا کسب و کار آموزشی خویش را، راه‌اندازی کنند.

ارائه دهنده این کارگاه، رضا رایان راد (دکترای رهبری کسب و کار) و پشتیبان دکتر محمود مهر محمدی (دکترای برنامه درسی و آموزش) بودند. این کارگاه اول اسفند ۱۴۰۱ ساعت ۱۴ تا ۱۸ برگزار شد.

نشست «انجمن مطالعات برنامه درسی: چشم‌اندازها، راهبردها، فعالیت‌ها»

در حاشیه برگزاری همایش ملی نوزدهم انجمن برنامه درسی ایران نشست «انجمن مطالعات برنامه درسی: چشم‌اندازها، راهبردها، فعالیت‌ها» برگزار گردید.

دبیر این نشست دکتر نرگس کشتی‌آرای و اعضای آن دکتر محمود مهرمحمدی، دکتر مرتضی کریمی، دکتر علی‌رضا عراقیه، دکتر رحمت اله خسروی و دکتر لیلا خزائی می‌باشند. این نشست روز چهارشنبه ۳ اسفند ماه ۱۴۰۱ ساعت ۲۱ تا ۲۳ برگزار شد.

نوزدهمین همایش ملی انجمن مطالعات برنامه درسی ایران
برنامه درسی و سبب اجتماعی
۱۴۰۱ - اسفند ماه
19th National Conference of the Iranian Association of Curriculum Studies
www.iaacs19.ir

نشست ۱۹ام انجمن مطالعات برنامه درسی ایران، چشم‌اندازها، راهبردها و فعالیت‌ها

دکتر محمود مهرمحمدی، دبیر انجمن، دکتر مرتضی کریمی، دکتر لیلا خزائی، دکتر رحمت اله خسروی، دکتر نرگس کشتی‌آرای

مدرس کارگاه: دکتر محمدی (۰۵۱۸۹۵۳۵۱ - ۰۵۱۸۹۵۳۵۱)
https://www.skyroom.online/chi/saco/icsa-19-w1
دوره از طریق کام رایبری و رمز عبور اختصاصی

قادر کند که این دو (مسئولیت اجتماعی و برنامه درسی) هم جنس باشند می تواند مبنا قرار گیرد در غیر این صورت الحاق مسئولیت اجتماعی در برنامه درسی تصنعی و ناپایدار است.

در ادامه دکتر فراست خواه درباره «برنامه درسی در ایران: یک مسئله و یک راه حل» بیان کرد: اگر درد از برنامه درسی است درمان هم در برنامه درسی است و برای راه حل هم باید به برنامه درسی برگردیم. ما نیاز به برنامه درسی ارگانیک داریم و تولید مکرر کیفیت می تواند امکان‌هایی را در بین محدودیت‌های امروزی برنامه درسی برای ما ایجاد کند. باید برنامه درسی را به اجتماع و اجتماع را به برنامه درسی ببریم. در بخش‌هایی افتتاحیه نیز دکتر صادقی در خصوص نسبت بین چندفرهنگی‌گرایی و مسئولیت اجتماعی برنامه درسی در ایران «افزود: برنامه درسی ما در ایران، ذهن ایرانیان را بسته نگه می دارد. بنابراین تازمانی که چندفرهنگی را به دیگران آموزش ندهیم شاهد این اتفاق هستیم. پیشنهاد من تعلیم و تربیت فرهنگ حساس است و همچنان معتقدم که ایران توسعه یافته نمی تواند جدا از فهم چندفرهنگی‌گرایی و مسئولیت اجتماعی باشد.

پس از اتمام مراسم افتتاحیه و در بخش سوم همایش، مقالات در قالب سخنرانی و به صورت آنلاین ارائه شدند. پس از آن میزگرد «مسئولیت اجتماعی در سیاست‌گذاری آموزشی: ضرورت‌ها و پیامدها» با حضور دکتر زهرا نیکنام، دکتر مقصود فراست خواه، دکتر حمید فراهادی راد و دکتر مرتضی کرمی و با مدیریت آقای دکتر علی بیرمی پور برگزار شد. همچنین در حاشیه روز اول همایش نشست «انجمن مطالعات برنامه درسی: چشم اندازه‌ها، راهبردها، فعالیت‌ها» به دبیری خانم دکتر نرگس کشتی آرای و با حضور دکتر محمود مهرمحمدی، دکتر مرتضی کرمی، دکتر علیرضا عراقیه، دکتر رحمت‌اله خسروی، دکتر لیلا خزائی و دکتر محسن فلاح‌ت‌داری برگزار گردید. روز دوم همایش نیز با برگزاری میزگرد «مسئله تربیت معلم و مسئولیت اجتماعی» با مدیریت آقای دکتر علی بیرمی پور و با حضور دکتر نعمت‌الله فاضلی، دکتر نرگس کشتی آرای، دکتر مسعود صفایی مقدم و دکتر محمود مهرمحمدی به پایان رسید.

نوزدهمین همایش سالانه انجمن مطالعات برنامه درسی ایران با عنوان «برنامه درسی و مسئولیت اجتماعی» ۳ و ۴ اسفندماه ۱۴۰۱ به میزبانی دانشگاه شهید چمران اهواز برگزار شد.

به گزارش انجمن مطالعات برنامه درسی ایران؛ در آیین افتتاحیه این همایش ملی دکتر عبدالله پارسا، دبیر علمی همایش و عضو هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز، دکتر مرتضی کرمی رئیس انجمن مطالعات برنامه درسی و عضو هیئت علمی دانشگاه فردوسی مشهد، دکتر محمود مهرمحمدی عضو هیئت علمی بازنشسته دانشگاه شهید مدرس، دکتر نعمت‌الله فاضلی استاد بازنشسته پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، دکتر زهرا گویا عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی، دکتر مسعود صفایی مقدم عضو هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز، دکتر مقصود فراست‌خواه عضو هیئت علمی موسسه پژوهش و برنامه ریزی آموزش عالی و دکتر علیرضا صادقی عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبایی به سخنرانی پرداختند.

در ابتدای این همایش دکتر عبدالله پارسا، دبیر علمی همایش طی سخنانی اظهار کرد: حدود ۱۲۶ مقاله برای این همایش از شرکت‌کنندگان دریافت شد. از ۱۲۶ مقاله ارسال شده به مرحله داوری نهایتاً ۵۸ مقاله پذیرفته شده که ۱۸ مقاله در قالب سخنرانی ارائه می شوند و بقیه مقالات در قالب پوستر پذیرش شدند. در ادامه دکتر مرتضی کرمی، ریاست انجمن مطالعات برنامه درسی ایران به سخنرانی در خصوص «مسئولیت اجتماعی انجمن مطالعات برنامه درسی ایران» پرداخت و عنوان کرد: مسئولیت اجتماعی صرفاً انتقاد نیست؛ بلکه برداشتن گامی برای حل مسئله است. آموزش باید در عنوان و کارکردهای انجمن نهادینه شود و ما باید مسئولیت اجتماعی را از خودمان شروع کنیم.

همچنین دکتر محمود مهرمحمدی به سخنرانی درباره «بازشناسی مختصات میدان مسئولیت اجتماعی در حوزه برنامه درسی» و بیان وجوه مسئولیت اجتماعی پرداخت. وی بر وجوهی از مسئولیت اجتماعی از جمله مسئولیت اجتماعی به مثابه یک شایستگی تربیتی و مسئولیت اجتماعی به مثابه کنش فردی و اجتماعی متخصصان برای اجتماعی کردن دانش برنامه درسی در جهت توانمندسازی معلمان و والدین تأکید کرد. دکتر نعمت‌الله فاضلی نیز به سخنرانی پیرامون موضوع «مسئله مسئولیت و مدرسه» پرداخت و مسئولیت محققان آموزش را دموکراسی علمی دانست و گفت: وظیفه ما این است که نردبانی بسازیم تا نسل جوان ما از این نردبان بالا روند و احساس بالندگی کنند.

در ادامه دکتر زهرا گویا پیرامون موضوع «برنامه درسی: توجه گر یا راه نشان» اظهار کرد: با مطالعه تاریخ برنامه درسی متوجه می شویم که هر دو وجه توجه گر و راه نشان ضروری است. وی همچنین تأکید کرد که اگر از گذشته بیاموزیم نعمت است اما رجعت شدنی نیست. دکتر صفایی مقدم در خصوص «تعیین نسبت و رابطه مسئولیت اجتماعی با برنامه درسی» عنوان کرد: عناصر ممکن است روی هم اثر بگذارند اما به این معنا نیست که با هم یکی می شوند. ما باید متوجه باشیم که آن تئوری‌ای که می تواند ما را

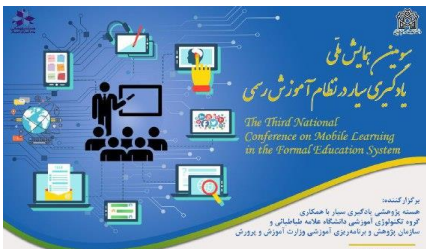

رویدادها و همایش های خارج از انجمن

سومین همایش ملی «یادگیری سیار در نظام آموزش رسمی»

سومین همایش ملی «یادگیری سیار در نظام آموزش رسمی» توسط هسته پژوهشی یادگیری سیار با همکاری گروه تکنولوژی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی و سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش برگزار شد.

محورهای این همایش شامل بازطراحی سیستم مدیریت یادگیری و تولید درس افزارهای آموزشی، سیاست گذاری، برنامه ریزی، تدوین مقررات، تربیت نیروی انسانی و دانشجو معلمان، ترکیب رویکرد آموزش حضوری و سیار در آموزش رسمی، سنجش و ارزشیابی و خودارزیابی در آموزش رسمی سیار، نقش کنشگران آموزشی و یادگیرندگان در آموزش رسمی سیار، ابعاد هنری و گرافیکی در آموزش رسمی سیار، مطالعات تطبیقی و آینده پژوهی در ایران و جهان، وضعیت پذیرش ادراکی کنشگران یادگیری سیار، طراحی و اجرای محیط یادگیری برای آموزش رسمی سیار، آموزش سیار در آموزش و پرورش، آموزش عالی و نهادهای رسمی، ملاحظات دینی، اخلاقی، فرهنگی و بومی در آموزش سیار، فرصت و چالش ها برای آموزش و یادگیری در بستر موبایل، بررسی ابعاد فنی و تکنیکی در نظام آموزش سیار، فناوری های نوظهور (هوش مصنوعی، واقعیت افزوده، اینترنت اشیا)، طراحی و اجرای سیستم مشارکتی، آسیب شناسی کاربرد موبایل در آموزش و تجارب زیسته معلمان و اساتید و سایر موضوعات مرتبط با آموزش سیار در نظام رسمی بود. این همایش ۱۰ و ۱۱ اسفندماه برگزار شد.

مجموعه های همایش:

- طراحی سیستم مدیریت یادگیری و تولید درس افزارهای آموزشی
- سیاست گذاری برای نیروی انسانی، مقررات، تربیت نیروی انسانی و دانشجو معلمان
- ترکیب رویکرد آموزش حضوری و سیار در آموزش رسمی
- سنجش و ارزشیابی و خودارزیابی در آموزش رسمی سیار
- نقش کنشگران آموزشی و یادگیرندگان در آموزش رسمی سیار
- ابعاد هنری و گرافیکی در آموزش رسمی سیار
- مطالعات تطبیقی و آینده پژوهی در ایران و جهان
- وضعیت پذیرش ادراکی کنشگران یادگیری سیار
- طراحی و اجرای محیط یادگیری برای آموزش رسمی سیار
- آموزش سیار در آموزش و پرورش، آموزش عالی و نهادهای رسمی
- ملاحظات دینی، اخلاقی، فرهنگی و بومی در آموزش سیار
- فرصت و چالش ها برای آموزش و یادگیری در بستر موبایل
- فناوری های نوظهور (هوش مصنوعی، واقعیت افزوده، اینترنت اشیا)
- طراحی و اجرای سیستم مشارکتی، آسیب شناسی کاربرد موبایل در آموزش و تجارب زیسته معلمان و اساتید
- سایر موضوعات مرتبط با آموزش سیار در نظام رسمی

جهت ارسال آثار:
 ۲۲ بهمن ۱۴۰۱ (غیرقابل تمدید)
 ارسال آثار: ۲۰ بهمن ۱۴۰۱
 ارسال بر روی رزومه: ۱۰ و ۱۱ اسفند ۱۴۰۱
 1 & 2 march 2023
 تلفن: ۰۲۱-۲۸۲۸۲۲۷۸
 شماره: ۰۲۳۵۱۳۱۲۷۵
 نشانی: تهران، خیابان ولیعصر، پلاک ۱۸۳، ساختمان همایش، طبقه دهم، دبیرخانه همایش، دانشگاه علامه طباطبائی، دانشکده روانشناسی و مشاوره، طبقه همکف، تهران، خیابان ولیعصر، مرکز یادگیری آدرس سایت همایش: mlearning3.atu.ac.ir

آدرس سایت همایش: mlearning3.atu.ac.ir

چهارمین همایش ملی «دانش پداگوژی محتوا (PCK) در آموزش ابتدایی»

چهارمین همایش ملی «دانش پداگوژی محتوا (PCK) در آموزش ابتدایی» به میزبانی دانشگاه فرهنگیان زنجان برگزار می شود. محورهای این همایش ماهیت و ویژگی های دانش پداگوژی محتوا (PCK) در دوره ابتدایی، عناصر و مولفه های دانش پداگوژی محتوا (PCK) در معلمان دوره ابتدایی و توسعه دانش پداگوژی محتوا (PCK) در معلمان دوره ابتدایی می باشد.

محور اول «مفهوم و چیستی دانش پداگوژی محتوا برای معلمان دوره ابتدایی و ویژگی های معلمان مجهز به دانش پداگوژی محتوا در دوره ابتدایی»، محور دوم «دانش درباره مبانی و بنیادهای تربیتی دانش آموزان در دوره ابتدایی، دانش درباره برنامه های درسی دوره ابتدایی، دانش درباره تدریس موضوعات درسی در دوره ابتدایی، دانش درباره یادگیرندگان دوره ابتدایی و دانش درباره محیط یادگیری در دوره ابتدایی» و محور سوم «توسعه دانش پداگوژی محتوا (PCK) از طریق تربیت معلم قبل از خدمت دوره ابتدایی، توسعه دانش پداگوژی محتوا (PCK) در بدو خدمت نومعلمان دوره ابتدایی و توسعه دانش پداگوژی محتوا (PCK) در حین خدمت معلمان دوره ابتدایی را شامل می شود. مهلت ارسال مقاله تا تاریخ ۲۰ فروردین ۱۴۰۲ تمدید گردید. همایش در روزهای ۱۹ و ۲۰ اردیبهشت ۱۴۰۲ به صورت ترکیبی (حضوری- مجازی) برگزار خواهد شد.

آدرس سایت همایش: eepck.cfu.ac.i

رویداد «الفبا» الفبای تحول آموزش و پرورش»

رونمایی از پوستر رویداد الفبا «الفبای تحول آموزش و پرورش» توسط وزیر محترم آموزش و پرورش این رویداد با هدف جمع آوری، حمایت و اشتراک گذاری ایده ها و تجارب تحول آفرین مدرسه ای برگزار می گردد. فعالین عرصه تعلیم و تربیت تا ۲۰ فروردین ماه ۱۴۰۲ فرصت دارند با حضور در در وبسایت alefta.ir تجارب و ایده های خود را ارسال فرمایند.

«دعوت به همکاری»

انجمن مطالعات برنامه درسی از کلیه اعضای فعال و علاقه مند خود در حوزه های زیر دعوت به همکاری می نماید:

✓ فعالیت در کمیسیون ها و سیگ های تخصصی انجمن

✓ طراحی پوستر به منظور اطلاع رسانی کارگاه ها، نشست ها و سایر رویدادهای علمی

✓ نگارش مطالب برای خبرنامه

هیات تحریریه فصلنامه خبری انجمن مطالعات برنامه درسی ایران از کلیه اساتید، دانشجویان و دانش آموختگان دعوت می نماید که مطالب خود را به صورت تایپ شده، حداکثر یک ماه پیش از انتشار، به رایانه فصلنامه به نشانی news2020association@gmail.com ارسال نمایند. هیات تحریریه در رد و پذیرش و همچنین ویرایش مطالب ارسالی آزاد است.

«شرایط عضویت در انجمن مطالعات برنامه درسی ایران»

با توجه به درخواست های مکرر متقاضیان برای عضویت در انجمن مطالعات برنامه درسی ایران، شرایط عضویت در انجمن اعلام می گردد. این انجمن از تمامی دانشجویان، معلمان، اعضای هیئت علمی و فارغ التحصیلان مستعد و علاقه مند در این حوزه، عضو می پذیرد. مدارک مورد نیاز جهت عضویت یکساله در انجمن:

۱. تصویر فیش پرداخت حق عضویت

دانشجویان: ۱۰۰ هزار تومان - معلمان: ۱۵۰ هزار تومان - مولفان و سایرین: ۲۰۰ هزار تومان - اعضای هیات علمی: استادیار: ۳۰۰ هزار تومان، دانشیار: ۴۰۰ هزار تومان - استاد: ۵۰۰ هزار تومان.

۲. تصویر کارت دانشجویی یا پرسنلی

۳. تصویر عکس سه در چهار

همچنین مدارک لازم برای تمدید عضویت شامل ۱. تصویر کارت عضویت و ۲. تصویر فیش پرداختی حق عضویت سالانه می باشد. شایان ذکر است؛ شماره کارت انجمن ۵۸۵۹۸۳۷۰۰۰۳۹۴۹۵۳ و مدارک مورد نیاز برای عضویت در انجمن باید به شماره واتس آپ انجمن ۰۹۰۱۶۹۶۱۸۰۲ ارسال شود.

«راه های ارتباطی با انجمن مطالعات برنامه درسی ایران»

نشانی دفتر مرکزی: تهران، خیابان کریم خان زند، خیابان ایران شهر شمالی، کوچه شهید دهقانی نیا، پلاک ۶، طبقه پنجم، انجمن مطالعات برنامه درسی ایران

نشانی ما در فضای مجازی:

تلگرام: @icsa_ir

اینستاگرام: @icsa_ir

وب سایت: www.icsa.org.ir

تلفن تماس: ۰۹۰۱۶۹۶۱۸۰۲

ایمیل: info@icsa.org.ir

لطفا با ارائه پیشنهادات و نظرات انتقادی سازنده، ما را در انجام بهتر رسالت ها و مأموریت های انجمن یاری رسانید.

انجمن مطالعات برنامه درسی ایران

www.icsa.org.ir